

การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน
หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

โดย
นนทยา ศิริสิมะ
วรรณ แก้วไทรนันท์

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
ปีการศึกษา 2552

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้สารนิพนธ์ของ นางสาวนันทิยา ศิริสิมะ และ นางสาววรรณภา แก้วไทรนันท์ ในประเด็น เรื่อง
การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มี
คุณภาพเพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการชุมชน
คณะวิทยาการจัดการ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

.....(อาจารย์ที่ปรึกษา)

(อาจารย์กฤษฎา พรรณราย)

.....(หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการชุมชน)

(อาจารย์ ดร.ธีรพงษ์ บัวหล้า)

บทคัดย่อ

เรื่อง : การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน

จังหวัดนครปฐม

ผู้ศึกษา : นางสาวนนทยา ศิริสิมะ

นางสาววรรณณา แก้วไทรนันท์

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์กฤษฎา พรรณราย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม โดยใช้วิธีการศึกษาใช้ในเชิงคุณภาพ (Qualitative Study)

ผลการศึกษาพบว่า

ลักษณะการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นไปตามหลักการบริหารประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำนโยบาย การให้ความสำคัญกับการบริหารงานและวิธีการในการจัดทำนโยบาย และการกำหนดคุณสมบัติการเป็นผู้นำ, การวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของกลุ่มและแผนงานในระยะยาว , การจัดองค์การ มีการจัดองค์การแบบเดียวกับกองทุนหมู่บ้าน โดยมีคณะกรรมการในการบริหารงาน 11 คน, การบริหารคน เพื่อการส่งเสริมให้คนรู้จักการพึ่งพาตนเองเพื่อให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น , การบริหารเงิน โดยมีกำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ และประเภทของการกู้, การบริหารกลุ่มโดยกำหนดให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีการควบคุมการบริหารงาน ทำให้กลุ่มมีผลงานความสำเร็จได้

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน คือ คณะกรรมการมีการบริหารงานผิดพลาด เพราะการบริหารของกลุ่มขึ้นอยู่กับการทำงานของแกนนำจำนวนน้อย เนื่องจากสมาชิกให้ความไว้วางใจต่อกลุ่มแกนนำในการบริหารงานมากจนส่งผลให้แกนนำมีเอกสารที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมาก ความผิดพลาดด้านเอกสารจึงเกิดขึ้น และในกระบวนการปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่สมาชิกไม่สามารถนำเงินที่กู้มาคืนให้แก่กลุ่มตามกำหนดได้จึงทำให้แกนนำไม่สามารถที่จะนำเงินจำนวนนั้นไปให้สมาชิกคนอื่นกู้ต่อไปได้

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม สามารถดำเนินการศึกษาล่วงไปได้โดยการเอาใจใส่ดูแลจาก อาจารย์กฤษฎา พรรณราย อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศักดิพันธ์ ดันวิมลรัตน์ อาจารย์ฐิติมา เวชพงษ์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ให้ข้อคิด ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในสาขาการจัดการชุมชนทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการแก่ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ นางสุนทร ธารีรัตน์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนประจำตำบลบางเลน ที่คอยช่วยเหลือและให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ศึกษา และนางสาวผกามาศย์ จันทร์มีชัย รวมไปถึง คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลและความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อครอบครัวของผู้ศึกษา คุณพ่อพยัคฆ์ แก้วไทรนันท์ คุณแม่สมทรง แก้วไทรนันท์ คุณพ่อจักริน ศิริสิมะ คุณแม่จันทร์เพ็ญ ศิริสิมะ ที่คอยให้กำลังใจและกำลังทรัพย์ พร้อมทั้งสอบถามความคืบหน้าของผู้ศึกษาอยู่เสมอ และในท้ายที่สุดขอขอบคุณเพื่อนๆ ของผู้ศึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจดีๆ เสมอมาจนทำให้การศึกษาครั้งนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

นนทิยา ศิริสิมะ

วรรณภา แก้วไทรนันท์

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. ทฤษฎีและแนวคิดทางการบริหาร.....	4
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	12
- แนวคิดการพัฒนา.....	27
- แนวคิดประชาสังคม.....	31
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	40
การกำหนดพื้นที่ศึกษา	40
การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	40
ขั้นตอนในการศึกษา	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
เครื่องมือในการศึกษา	41
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	41
ระยะเวลาการดำเนินงาน	41
4 ผลการศึกษา.....	42
ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน.....	42
ลักษณะการบริหาร	
1. นโยบาย.....	45
2. การวางแผน.....	48
3. การจัดองค์กร.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. การบริหารคน.....	54
5. การบริหารเงิน.....	55
6. การบริหารกลุ่ม.....	58
ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข.....	63
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปและอภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม.....	72
นามานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์.....	78
ภาคผนวก ข ระเบียบข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน.....	84
ภาคผนวก ค ภาพที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน.....	93
ประวัติผู้ศึกษา.....	96

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนชนบท ในด้านการประกอบอาชีพ โดยจากเดิมที่ส่วนใหญ่เคยประกอบอาชีพเกษตรกรรมก็หันมาทำอาชีพค้าขายกันมากขึ้น และบางส่วนมีการอพยพเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะปัญหาด้านความยากจนขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม และยังคงเป็นปัญหาที่กำลังเรื้อรังมาจนถึงปัจจุบัน กล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 1-7) ที่เน้นการพัฒนาเพื่อมุ่งสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจมากกว่าการพัฒนาด้านอื่นๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ไม่สมดุล เรียกว่า “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน” (วัชรีย์ พุ่มทอง และธีรพงษ์ มาลัยทอง 2544: 6)

การพัฒนาชุมชนชนบทที่เน้นให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ขาดการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนรู้จักพึ่งตนเอง กิจกรรมทางเศรษฐกิจและรูปแบบธุรกิจที่นำมาใช้พัฒนาประเทศในอดีต ไม่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่นำชุมชนไปสู่การพึ่งตนเองได้ จากผลการพัฒนาชนบทดังกล่าวทำให้หน่วยงานภาครัฐหันกลับมาทบทวนบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนา เช่น สถาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนา โดยจากเดิมเน้นการวางแผนจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง (top down) เป็นการวางแผนจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน (bottom up) และมีกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ระบุกระทรวงหลักและหน่วยงานร่วมให้มีบทบาทพัฒนาชนบทโดยตรง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 10 ซึ่งเป็นการสืบเนื่องกระบวนการพัฒนาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 - 9 โดยมีจุดมุ่งหมายให้มีการปฏิรูปสังคมเศรษฐกิจและการเมืองไปพร้อมๆกัน ถือเป็น การปรับกระบวนการพัฒนาไปทิศทางพึ่งตนเองและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม โดยยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดการพัฒนาโดยใช้ทางสายกลางให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของคนในชาติ

การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนชนบทต้องใช้องค์กรทางสังคมเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาคนและกลุ่มกล่าวคือ เป็นกระบวนการจัดระเบียบทางสังคมให้บุคคลได้รู้จักหน้าที่ ระเบียบวินัย รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง พึ่งตนเองได้ในเรื่องต้นทุนทางการผลิต เกิดเป็นแนวความคิดการสะสมทุนของชุมชนเพื่อการผลิตขึ้น และต่อมาได้มีการดำเนินงานควบคู่กับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามแนวความคิดการรวมพลังการออมของประชาชน ดำเนินการโดยประชาชน ใช้บริการโดยประชาชน และผลกำไรที่พึงมีก็เป็นของประชาชนเอง ซึ่งแนวความคิดนั้นต่อมาได้ถูกเรียกว่า “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต” ที่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนร่วมคิดร่วมทำ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน โดยใช้กิจกรรมทางการเงินของชุมชนที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคมฐานล่างด้วยการส่งเสริมกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจโดยให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อออมนเงินร่วมกันในชุมชนแล้วพัฒนาไปสู่การสร้างกิจกรรมอื่นๆ ในลักษณะธุรกิจชุมชน การซื้อขายเชิงสังคม และการจัดสวัสดิการชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน 2538: 1) การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ผ่านมานี้มีทั้งกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความพร้อมของชุมชนนั้นๆ ที่มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่ามีความสามารถในการบริหารจัดการมากน้อยเพียงใด

จากคำบอกเล่าของ นางสุนธรา ธารีรัชต์ นักวิชาการพัฒนาชุมชน อ.บางเลน จ.นครปฐม ว่า “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ถือเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ประสบความสำเร็จเพราะ มีคณะกรรมการบริหารจัดการ มีที่มาจากสมาชิกเป็นผู้คัดเลือก ตามระบอบประชาธิปไตย โดยเป็นบุคคลที่มีความรู้ เสียสละ ซื่อสัตย์ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และกลุ่มได้ใช้ระเบียบข้อบังคับและบทลงโทษที่ชัดเจนในการบริหารจัดการกลุ่ม ” ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะการบริหารงาน และปัญหาอุปสรรคของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม เพื่อทราบถึงลักษณะการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนหมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม

ขอบเขตด้านพื้นที่

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนหมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงลักษณะการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม
2. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม

นิยามศัพท์

1. การบริหาร คือ กิจกรรมหรือกระบวนการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพต่อทรัพยากรบุคคล และต่อองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ การรวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อมุ่งให้ประชาชนรู้จักประหยัดและเก็บออมเงินแล้วนำเงินออมมาสะสมรวมกันเป็นกองทุนในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยมุ่งให้ประชาชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องของเงินทุน นอกจากนั้นจะมีระบบการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชนวางอยู่บนรากฐานของความเป็นประชาธิปไตย
3. การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทางที่นำไปสู่สภาพที่ดีกว่า โดยมีการวางแผนที่แน่นอน และการพัฒนาจะทำให้สามารถควบคุมหรือกำหนดความน่าจะเป็นในอนาคตได้

บทที่ 2

เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ที่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในแต่ละหัวข้อเป็นพื้นฐานในการศึกษา ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดทางการบริหาร
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
 - แนวคิดการพัฒนา
 - แนวคิดประชาสังคม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและแนวคิดทางการบริหาร

1.1 ความหมายของการบริหาร (ธงชัย สันติวงษ์, 2533: 47)

คำว่า การบริหารมีผู้ให้คำจำกัดความแตกต่างกันออกไปสุดแต่จะเน้นที่จุดใดเป็นสำคัญ และจะให้มีความหมายที่กว้างแค่ไหน

เจริญผล สุวรรณโชติ (2544: 232) การบริหาร (management) หมายถึง กิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่นๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ใช้ในการบริหารระดับสูง เน้นที่การกำหนดนโยบายและแผนเป็นสำคัญ มักใช้ในการบริหารรัฐกิจ การบริหารถือเป็นศิลปะของสถาบันในสังคมที่ดำเนินการตามที่มนุษย์กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้จนถึงจุดหมายปลายทางหรือความสำเร็จของงาน

เสนาะ ดิยาวี (2544: 1) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือ กระบวนการทำงานกับคนโดยอาศัยคน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ในอีกความหมายหนึ่ง การบริหาร คือ กระบวนการทำงานกับคนและวัตถุเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

สมยศ นาวิการ (2544: 17) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือ กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

ดังนั้นจึงได้สรุปความหมายของการบริหาร คือ กิจกรรมหรือกระบวนการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพต่อทรัพยากรบุคคล และต่อองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ลักษณะของการบริหาร

ลักษณะของการบริหารสามารถจำแนกได้เป็น 8 ประการ คือ

1. การบริหารเป็นงานที่มีมุ่งหมาย คือ ในการบริหารงานนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายไม่ว่าจะได้อำหนดไว้ให้เด่นชัดหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การบริหารจึงเป็นการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สำเร็จ เมื่องานนั้นได้รับผลสำเร็จแล้วย่อมก็ถือว่างานนั้นได้รับผลสำเร็จแล้ว ย่อมก็ถือว่างานนั้นได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารงานเกิดขึ้นก็เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย
2. การบริหารเป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ถ้าผู้บริหารต้องการจะปรับปรุงงานและกระตุ้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำงานให้ดีขึ้นก็ย่อมทำได้ หรือถ้าหากไม่ยอมรับรู้ความยุ่งยาก ความไม่พอใจของพนักงานก็ย่อมทำได้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าผู้บริหารต้องการได้รับผลประโยชน์มากยิ่งขึ้นเขาก็ต้องให้ความสนใจต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยการสร้างความหวังในการทำงานเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต
3. การบริหารมักจะเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับความสามารถของกลุ่มคน ดังจะเห็นได้จากธุรกิจเกิดขึ้นมา เพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มคน มากกว่าที่จะดำเนินการโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น
4. การบริหารจะได้รับผลสำเร็จด้วยดี ก็โดยการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่นๆ นอกจากเจ้าของกิจการภายในองค์กร
5. การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งมิได้หมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ความจริงน่าจะใช้คำว่า Managing จะเหมาะกว่า เพราะถ้าใช้คำว่า Management แล้วอาจทำให้เข้าใจผิดว่าหมายถึงคน เพราะที่แท้จริงแล้วการบริหารเป็นการกระทำหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การเดิน การอ่านหนังสือ การทำงาน แต่คนที่ทำหน้าที่บริหารนั้นอาจได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บริหารชั้นหัวหน้า ผู้จัดการ หรือเป็นสมาชิกของฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ การบริหารยังเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งซึ่งสามารถที่จะศึกษาและนำความรู้ความชำนาญไปใช้ในการบริหารได้ ด้วยเหตุนี้การบริหารจึงแตกต่างจากกิจกรรมอื่นๆ
6. การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้โดยการใช้ความรู้ ความชำนาญและการฝึกฝนเฉพาะอย่าง เช่น ความรู้ในด้านการขาย ก็ใช้เทคนิคอย่างหนึ่งและการฝึกอบรมพนักงานก็ต้องใช้เทคนิคแตกต่างไปอีกอย่างหนึ่ง แม้ผู้บริหารจะมีความชำนาญงานด้านอื่นๆ มาก่อนที่จะมารับงานบริหารก็ตาม แต่ก็ยังจะมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ทางการบริหารด้วย เพื่อที่จะสามารถบริหารงานได้เป็นและมีประสิทธิภาพ
7. การบริหารเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ที่จะสามารถมองเห็นได้แต่สิ่งที่จะสามารถแสดงให้เห็นว่าการบริหารดำเนินไปอย่างไร ได้ผลดีหรือไม่เพียงใด นั่นก็คือ งาน เพราะผลงานจะเป็นเครื่องวัดความสามารถทางการบริหารงาน

8. โดยทั่วไป ไปแล้วเจ้าของกิจการมักจะไม่ทำหน้าที่การบริหารงานเอง แต่ก็มีอยู่ไม่น้อยที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของทำหน้าที่การบริหารในธุรกิจของตนเองด้วย อย่างไรก็ตามในการบริหารงานนั้นก็ต้องถือปฏิบัติตามหน้าที่ผู้บริหาร โดยเคร่งครัด

ทรัพยากรการบริหาร

โดยทั่วไป ในการบริหารถือว่ามีทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสำคัญ 4 ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management)

การที่จัดว่าปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร ก็เพราะว่าในการบริหาร เกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัย คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญ ไม่ว่าจะการบริหารงานนั้นจะเป็นการบริหารงานราชการ หรือบริหารงานธุรกิจก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่า ทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารงานก็จะมียุ่ 4 ประการ ดังกล่าว

ในปัจจุบันนี้ มีนักวิชาการอยู่หลายท่าน ได้พิจารณาทรัพยากรการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และถือว่าเป็นทรัพยากรบริหารที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัย 4 ประการที่กล่าวมาแล้วอีกด้วยได้แก่ วิถีชีวิต (Greenwood, 1965) ได้ให้ความเห็นว่า ทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ในการบริหารไว้ว่า ในการบริหารงานนั้น ไม่ว่าจะเป็งานของภาครัฐ หรือภาคเอกชนก็ตาม งานจะไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีได้ถ้าหากปราศจากซึ่งอำนาจหน้าที่ และเช่นกัน การบริหารงานนั้นๆ ก็จะไม่สามารถสำฤทธิ์ผลด้วยก็ได้ หากมิได้กำหนดเวลาที่เหมาะสมเพียงพอกับประเภท และสัญลักษณ์ของงานนั้น ๆ ส่งผลต่อทางการบริหารธุรกิจ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไปอีก คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ วิธีการ ตลาด เครื่องจักร

1.2 การบริหารที่มีหลักเกณฑ์ของ เฟรดเดอริค ดับลิว.เทลเลอร์ (Frederick W. Taylor) มีพื้นฐานอยู่ในหลักการที่สำคัญ 4 ประการ คือ เสนาะ ดิเยวี่ (2544: 5)

1. การต้องมีการคิดค้นและกำหนด “วิธีที่ดีที่สุด” (one best way) สำหรับงานที่จะทำแต่ละอย่าง กล่าวคือ จะต้องมีกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้สามารถทำงานเสร็จคล่องไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานของงานที่จะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ได้พิสูจน์มาแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และในเวลาเดียวกันการจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่างๆ ก็จะจ่ายให้ตามผลผลิตทั้งหมด สำหรับส่วนที่เกินมาตรฐาน

2. การต้องมีการคัดเลือกและพัฒนางาน Taylor ได้ตระหนักงานถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงานให้เหมาะสมสอดคล้อง นอกจากนี้ Taylor ยังได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีทำงานที่ถูกวิธีด้วย จึงปรากฏเป็นข้อเสนอแนะจากเขาว่าในการคัดเลือกคนงาน (selection) จะต้องมีพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่มีคุณสมบัติ ที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

3. ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีทำงาน ควบคู่กับการพิจารณาคณานนี้ Taylor เชื่อว่า คณานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผลคณานทุกจะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้น จากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ผลผลิตสูงขึ้น

4. การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคณานโดย Taylor มีความเชื่อว่าฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานงานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคณานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่จะต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนเท่านั้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาสรุปการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ ตามหลักการของ Taylor มีความเชื่อว่าการที่จะบริหารงานได้ดีและมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ดังนั้นจะต้องมีวิธีการในการทำงานอย่างมีแบบแผนมีเป้าหมายในการทำงาน โดยจะต้องมีการคัดสรรบุคคลในการปฏิบัติงาน โดยตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตามไว้ และจะต้องมีมาตรฐานในการจัดวางว่าเมื่อผู้ปฏิบัติงานทำตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดีจะได้รับผลตอบแทนตามมา ผลที่ตามมาจากการที่มีการวางแผนที่ดีคือ ผลงานดีและองค์การดีตามมา

1.3 ทฤษฎีการบริหารของ เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol อ้างถึงใน สวัสดิ์ เพชร โชติวงศ์, 2549: 4-7)

(1) เกี่ยวกับหน้าที่การบริหารงานว่า ประกอบด้วยหน้าที่ (Functions) ทางการบริหาร 5 ประการ คือ

ก) Planning หรือการวางแผน ซึ่งหมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

ข) Organizing หรือการจัดองค์การ ซึ่งหมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของและคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

ค) Commanding หรือการบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งหมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่าง ๆ ของผู้อยู่ได้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้สำเร็จผลด้วยดีก็โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคณานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคณานและองค์การที่มีอยู่ และรวมตลอดถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำเสมออีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมแล้วก็ต้องปรับปรุงแก้ไข และเช่นเดียวกันถ้าหากผู้อยู่ได้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ

ง) Coordinating หรือ การประสานงาน หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน

จ) Controlling หรือการควบคุม คือ ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

(2) ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษา หาความรู้ เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่างๆ

(3) เกี่ยวกับหลักการบริหาร (management principles)

1.4 การบริหารแบบมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) เอลตัน มาโย (Elton Mayo อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์, 2533: 55)

แนวคิดที่เป็นข้อเท็จจริงที่ได้จากการค้นพบ 2 ประการ คือ

1. พฤติกรรมของคนงานมีการปฏิบัติต่อสภาพแวดล้อมทั้งสองทางด้วยกัน คือ ทั้งต่อสภาพทางกายภาพที่เป็นสภาพแวดล้อมรอบตัว (physical environment) ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมของงานและยังมีการปฏิบัติต่อสภาพแวดล้อมของเรื่องราวทางจิตวิทยา และสังคมของที่ทำงานด้วย สภาพเหล่านี้ คือ อิทธิพลของกลุ่มไม่เป็นทางการ (informal group) การยอมรับในฐานะของตัวบุคคล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. ความเข้าใจว่าคนจะมีพฤติกรรมเป็นไปตามเหตุผลเท่านั้นโดยข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้ใหม่ก็คือ คนจะมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามเหตุผล หรือนั่นก็คือ มีอารมณ์ มีความนึกคิดชอบพอ ตลอดจนความพอใจอื่นๆของตน รวมทั้งความอบอุ่นใจและความสนุกสนานในการทำงานด้วย

จากการค้นพบของ (Elton Mayo) เอลตัน มาโย ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าแท้ที่จริงแล้วพฤติกรรมของคนในหน้าที่งานที่จัดไว้ให้นั้นจะไม่เป็นผลด้วยการตอบแทนด้วยเงินเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ คนงานจะไม่ทำงานอย่างสม่ำเสมอตามที่ได้รับมอบหมาย เพราะฉะนั้นนอกจากการทำงานเพื่อเงินแล้ว คนงานยังมีความต้องการทางจิตใจที่ต้องการตอบสนองทางด้านจิตใจควบคู่กัน ปัญหาเรื่องราวทางสังคมของกลุ่มคนในองค์กรจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องสนใจ กล่าวคือ ถ้าคนมิได้รับความพอใจทางจิตใจแล้ว ไซ้การปฏิบัติงานตามหน้าที่งานที่ผู้บริหารจัดไว้ นั้น อาจเลวลงและอาจไม่เป็นไปตามที่ต้องการได้เสมอ กลไกของคนจะไม่สามารถเทียบให้เป็นหน่วยมาตรฐาน ทำนองเดียวกับเครื่องจักรหรือวัตถุใดๆได้ คนเป็นสิ่งที่มีความจิตใจที่เมื่อทำงานไประยะหนึ่งก็ต้องการพักผ่อน ควบคู่กับความต้องการที่จะได้เงินมาตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอื่นๆ แล้ว ตลอดเวลาทุกขณะคนในสภาพของสังคมที่มีการกินคือผู้ที่สมบูรณ์กว่าแต่ก่อนนี้ คนงานยังมีความต้องการตอบสนองทางด้านจิตใจอยู่ด้วย การได้รับการพักผ่อน ได้รับการลดความตึงเครียดจากการควบคุมของหัวหน้างานในขณะที่ปฏิบัติงาน ความต้องการได้รับการปฏิบัติที่ดีขึ้นของนายจ้าง การได้มีโอกาสสร้างสรรค์ และสังคมของเพื่อนร่วมงานและความเข้าใจที่ดีกับหัวหน้า

ดังนั้นผู้ศึกษาสรุปทฤษฎีการบริหาร ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การบริหารงานนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการที่จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ดีโดยมองไปข้างหน้าเพื่อเป็นการจัดการองค์การให้บรรลุผลสำเร็จและในการบริหารจัดการ ผู้บังคับบัญชาจะต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีและผู้ปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และยังคงกล่าวอีกว่าอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาได้รับนั้นจะต้องมีเท่าๆกับความรับผิดชอบในการทำงานนั้นๆ เพราะจะทำให้ไม่เกิดความซับซ้อนและสับสน และระเบียบวินัยในการทำงานนั้นเกิดจากการปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำงานผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความเป็นธรรมที่จะปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

1.5 ทฤษฎี 2 ปัจจัย (Two-factors) ของ เฟเดอริค เฮอร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) (สมยศ นาวีการ, 2544: 373-375)

เฟเดอริค เฮอร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) ได้สรุปว่าไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานในระดับใดหรือองค์กรใดก็ตาม ปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งความพอใจและความไม่พอใจในการทำงานจะเหมือนกันและความพอใจหรือไม่พอใจในการทำงานเป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า ความไม่พอใจจะไม่สามารถแทนที่ความพอใจของบุคคลที่มีอยู่เดิมได้ หรือผู้ปฏิบัติงานคนใดคนหนึ่งอาจไม่มีความรู้สึกไม่พอใจในการทำงาน แต่ก็ได้มีความพอใจในการทำงานแต่อย่างใดในขณะเดียวกัน

เฟเดอริค เฮอร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) เรียกปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบหรือความไม่พอใจในการทำงานว่า Hygiene Factors ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 5 อย่าง คือ

1. นโยบายการบริหารงานของธุรกิจ
2. ค่าจ้างหรือเงินเดือน
3. สภาพการทำงาน
4. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาโดยตรง
5. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจในการทำงานหรือปัจจัยในทางบวกนั้น เฟเดอริค เฮอร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) เรียกว่า Motivation Factor ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ คือ

1. ความสำเร็จในการทำงาน
2. การให้ความสำคัญ
3. ลักษณะของงาน
4. ความรับผิดชอบ
5. ความก้าวหน้า

เฟเดอริค เฮอร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) ได้เสนอแนะแนวทางที่จะนำไปสู่การสนองตอบความต้องการของผู้ปฏิบัติงานใน Motivation Factor ได้ นั่นผู้บริหารจะต้องให้อิสระในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชามีการมอบหมายความรับผิดชอบให้สูงขึ้นให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชา

แสดงความคิดเห็นแสดงความสามารถต่างๆมากขึ้น ให้ผู้ปฏิบัติงานได้ประเมินและควบคุมการปฏิบัติงานด้วยตนเองมาก ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นแก่องค์กรโดยรวมด้วย

ในแง่ของผู้บริหารที่จะนำทฤษฎี 2 ปัจจัยไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานต่าง ๆ นั้น ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีปัจจัยที่ 1 คือ Hygiene Factors ให้พอเพียงและเหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ หรือขจัดความไม่พอใจของผู้ปฏิบัติงานที่อาจมีอยู่ให้หมดไป และจะต้องดำเนินการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความพึงพอใจโดยใช้ปัจจัยที่ 2 คือ Motivation Factor ในลักษณะต่างๆ

1.6 ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของ ดักลาส แม็กเกรเกอร์ (Douglas McGregor) (อ้างถึงใน เจริญผล สุวรรณโชติ, 2544: 43-55)

ทฤษฎี X

ดักลาส แม็กเกรเกอร์ (Douglas McGregor) อธิบายว่าหลักการบริหารส่วนใหญ่ในปัจจุบัน เป็นหลักการที่มีสมมติฐานเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงานในลักษณะ ทฤษฎี X ซึ่งถือว่า

1. มนุษย์เราโดยทั่วไปมีนิสัยโดยสายเลื้อยในการไม่ชอบการทำงาน และพยายามหลีกเลี่ยงถ้าสามารถทำได้
2. เนื่องจากความไม่ชอบธรรมชาติการทำงาน จึงต้องถูกบังคับ ข่มขู่สั่งการ ควบคุมและกำหนดโทษทัณฑ์เพื่อให้ยอมทำงานให้แก่องค์กร
3. มนุษย์โดยทั่วไปชอบที่จะรับคำสั่ง ชอบหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ไม่ค่อยมีความทะเยอทะยาน และชอบความมั่นคงปลอดภัยเหนือสิ่งใด

ผู้บริหารองค์กรที่ยอมรับสมมติฐานของทฤษฎี X จะกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลได้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด และสายตาที่มองผู้ปฏิบัติงานว่าเป็นผู้ “ขี้เกียจ” และ “เลื่อยเฉาะ” ผู้บริหารจะเห็นผู้ปฏิบัติงานเป็นเพียงองค์ประกอบหรือปัจจัยอย่างหนึ่งในการผลิต เช่นเดียวกับเครื่องจักรหรืออุปกรณ์อื่นๆ และวิธีการจูงใจที่ใช้กับผู้ปฏิบัติงานก็มรรคเป็นวิธีในทางลบคือการใช้กฎเกณฑ์ การบังคับขู่เข็ญลงโทษ ฯลฯ หากไม่สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับ

มอบหมาย

ทฤษฎี Y

มีลักษณะตรงกันข้ามกับทฤษฎี Y โดยได้อธิบายธรรมชาติและพฤติกรรมของมนุษย์ตามทฤษฎี Y ดังนี้

1. มนุษย์โดยทั่วไปไม่ได้มีนิสัยที่ไม่ชอบการทำงาน การทำงานอาจเป็นความพึงพอใจถ้าสภาพการทำงานเหมาะสม

2. การจูงใจโดยวิธีลบ เช่นการข่มขู่ สั่งการ การลงโทษมิใช่วิธีเดียวที่จะทำให้มีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานอาจสามารถทำงานด้วยจิตสำนึกของตนเอง และควบคุมการปฏิบัติของตนเองด้วย

3. ผลตอบแทนที่สำคัญในการปฏิบัติงาน คือความพึงพอใจหรือภูมิใจในผลงานของตนเองและยกย่องชมเชยจากผู้อื่น

4. มนุษย์โดยทั่วไปภายใต้สภาวะการณ์ที่เหมาะสม จะไม่เพียงแต่มีความรับผิดชอบเท่านั้น แต่จะแสวงหาความรับผิดชอบด้วยการหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ การขาดความทะเยอทะยาน และการชอบความมั่นคงปลอดภัยมิได้เป็นนิสัยโดยสายเลือดของมนุษย์ แต่อาจเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์ของบุคคลบางคน

5. มนุษย์โดยทั่วไปล้วนมีความคิดอ่าน จิตนาการ เฉลียวฉลาด และมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ

6. ภายใต้สังคมอุตสาหกรรม มนุษย์มีโอกาใช้ความสามารถ และสวัสดิการการปัญหาเพียงบางส่วนเท่านั้น

สมมุติฐานบุคคลตามทฤษฎี Y ที่กล่าวมานี้จะแตกต่างจากสมมุติฐานในทฤษฎี X อย่างตรงกันข้าม ในทฤษฎี Y เป็นการมองผู้ปฏิบัติงานในองค์การว่ามีความรู้ความสามารถ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบสูง การมีพฤติกรรมในทางลบตามทฤษฎี X เป็นเพราะมีสภาพแวดล้อมหรือสภาวะการทำงานไม่เหมาะสมซึ่งเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร

แนวทางตามผู้บริหารตามทฤษฎี Y จะกระตุ้นหรือจูงใจผู้ปฏิบัติงานให้ทำงานให้กับองค์การอย่างเต็มที่ คือการทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในธรรมชาติของมนุษย์ ต้องตระหนักว่ามนุษย์ไม่มีความเกียจคร้านเป็นที่ตั้ง หากมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสิ่งจูงใจต่างๆ อย่างเหมาะสมก็สามารถนำองค์การไปสู่เป้าหมายได้โดยง่าย ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีเป้าหมายส่วนตัวที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ เมื่อจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายส่วนตัวก็จะทำให้เป้าหมายขององค์การสำเร็จ

1.7 แนวคิดและหลักการบริหารสมัยใหม่

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) (อ้างถึงใน คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ สถาบัน OPINION, 2544: 20-21) เป็นผู้คิดค้นเรื่องลำดับขั้นความต้องการ ซึ่งได้อธิบายอยู่ในหนังสือชื่อ Motivation and Personality ตามความคิดของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) จะมีลำดับขั้นความต้องการที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลในการจูงใจคนโดยเริ่มตั้งแต่ความต้องการด้านร่างกายจนถึงความต้องการความสมหวังในชีวิตและสิ่งจูงใจที่สำคัญ คือ โอกาสที่จะเติบโตและการมีส่วนร่วมซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.ปัจจัยพื้นฐาน เช่น ปัจจัย 4

2. ความปลอดภัย

3. การยอมรับในสังคม
4. การต้องการมีชื่อเสียง เกียรติยศ
5. การต้องการประสบความสำเร็จตามที่วาดฝันไว้

2. แนวคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แนวความคิดเกี่ยวกับกลุ่ม

กลุ่มเกิดจากความต้องการของมนุษย์ที่ต้องการรวมกลุ่มกัน เพื่อมุ่งหวังที่จะพึ่งพาอาศัยกันและกัน กลุ่มคนที่มารวมกัน มุ่งหวังจะทำกิจกรรมร่วมกัน ย่อมจะก่อให้เกิดพลัง และมีโอกาสช่วยให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จด้วยดี

1. ความหมายของกลุ่ม

อากรณพันธ์ จันทรสว่าง (2525: 53-54) ได้กล่าวถึงความหมายของกลุ่ม ซึ่งสรุปได้ดังนี้ กลุ่ม คือ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีความหลากหลายทางความคิดมาปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อจุดมุ่งหมายสำหรับการกระทำหรือการปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ทำให้คนมารวมกันกระทำกิจกรรมร่วมกัน มีพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอย่างมีแบบแผน สมาชิกจะต้องยอมรับข้อกำหนดที่ตั้งไว้ในกลุ่มมีการพึ่งพากันถือว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มอื่นยอมรับเช่นกัน มีความเห็นว่าการรวมกลุ่มกันเป็นเรื่องที่ดี การเกิดขึ้นจากการรวมตัวของบุคคลต่างๆ เป็นผลให้พฤติกรรมของคนในลักษณะปัจเจกบุคคลเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็นอยู่ อันเนื่องมาจากอิทธิพลที่เคยเป็นอยู่ในด้านลักษณะพื้นฐานของกลุ่มจะปรากฏดังนี้

1. กลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องมีคนรวมกันอย่างน้อยตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. ในกลุ่มจะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันหรือมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่าง

สมาชิกในกลุ่ม ถ้ากลุ่มมีขนาดใหญ่ระบบปฏิสัมพันธ์จะมีข่ายงานภายในกลุ่มซึ่งจะเป็นตัวเชื่อมโยง

3. กลุ่มจะต้องมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ทำให้คนที่เข้ามารวมเกิดความพอใจหรือเกิดแรงจูงใจให้มารวมกลุ่มโดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน

4. มีระบบพฤติกรรมซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะของกลุ่มที่สมาชิกของกลุ่มจะต้องปฏิบัติตาม

5. มีปทัสถานของกลุ่มที่กำหนดขึ้นที่ใช้เป็นเครื่องมือควบคุมกำกับพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่ม

6. สมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสม่ำเสมอและกลุ่มแต่ละกลุ่มจะมีกลุ่มย่อยภายในไว้เป็นเครือข่ายในการผูกติดต่อกัน

วินิจ เกตุขำ และ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2522 : 3) ให้ความหมายว่า กลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน โดยมีการติดต่อเกี่ยวข้องกันและมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่ากลุ่ม หมายถึงกลุ่มคนที่มารวมตัวกัน โดยมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆร่วมกัน โดยกลุ่มอาจเกิดขึ้นจากความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่ทำให้เกิดกลุ่ม ตามแนวคิดของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544: 27) กล่าวถึงมูลเหตุที่ทำให้เกิดกลุ่มไว้ดังนี้

1. การต้องการรายได้เพิ่มขึ้นอันเป็นมูลเหตุหลักที่พบในชุมชนเกือบทุกแห่งที่สำรวจเนื่องจากคนในชุมชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ
2. คนในชุมชนมีปัญหาด้านสุขภาพ จึงเกิดการรวมกลุ่มขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
3. ผู้นำและแกนนำชุมชนต้องการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน โดยกระตุ้นให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนตั้งแต่การร่วมคิดร่วมทำ ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหา
4. ได้รับการแนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนจะเป็นกลไกสำคัญในการกระตุ้นให้คนในชุมชนเกิดความตื่นตัวและรวมกลุ่มขึ้น
5. ความต้องการเงินทุนและความรู้เพื่อประกอบอาชีพพบว่าหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุนเงินทุนหรือความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมจะดำเนินการให้มีการรวมกลุ่ม
6. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานรวมทั้งเพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เช่น กลุ่มทอผ้าไทย กลุ่มจักสาน กลุ่มทำน้ำตาลโตนด
7. ความต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาแหล่งต้นน้ำลำธาร การอนุรักษ์ป่าชายเลน
8. กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ กระแสชีวิต ซึ่งทำให้คนหันมาบริโภคผลผลิตหรือหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากธรรมชาติมากขึ้น จึงได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อการแปรรูปสมุนไพร การปลูกผักปลอดสารพิษ

โดยสรุปแล้วการรวมกลุ่มจัดว่าเป็นยุทธวิธีหนึ่งในกระบวนการพัฒนาชุมชนที่จะช่วยให้บุคคลทำงานร่วมกันได้ เป็นการสร้างสรรค์ความรัก ความสามัคคี เพิ่มพลังในการทำงาน นอกจากนี้กลุ่มยังเป็นช่องทางของการถ่ายทอดเทคโนโลยี และเป็นพลังต่อรองผลประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ

2. ประเภทของกลุ่ม

พัชร์ บุญยรัตน์ (251 7: 149-150) แบ่งประเภทของกลุ่มออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มที่เป็นทางการ (Formal Group) ซึ่งทุกฝ่ายภายในกลุ่มประเภทนี้ค่อนข้างจะมีระเบียบแบบแผน มีกฎเกณฑ์แบ่งความรับผิดชอบกัน ซึ่งกลุ่มที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่กว่า พิธีการมากกว่าธรรมดา ถือหลักการติดต่อกันในทางสังคมเป็นใหญ่หรือเป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อปฏิบัติงานซึ่งจะต้องใช้ความชำนาญงานพิเศษ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

2. กลุ่มที่ไม่เป็นทางการ (Informal Group) กลุ่มนี้เกิดขึ้นได้โดยสมาชิกมารวมกันเองตามธรรมชาติ หรือที่เราเรียกว่ากลุ่มธรรมชาติ กลุ่มนี้มีขนาดค่อนข้างเล็ก อุทัย บุญประเสริฐ (2532: 25) กล่าวถึงประเภทของกลุ่มว่า กลุ่ม คือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกันเพื่อกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ปรกติในองค์กรใดๆ ก็ตามจะมีกลุ่มอย่างน้อย 3 ประเภท แฝงอยู่ในองค์กรดังนี้

1. กลุ่มบัญชาการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

2. คณะกรรมการ คณะทำงาน เฉพาะกิจซึ่งตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง

3. กลุ่มไม่เป็นทางการ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างตั้งใจในองค์กร

กลุ่มทั้งสามนี้ จะเห็นว่าสองกลุ่มแรกจะมีลักษณะเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการหรือที่เรียกว่าเป็นองค์กรรูปนัย มีลักษณะเป็นไปตามลักษณะเฉพาะและความต้องการของงานที่ปฏิบัติหรือตามระบบงานที่หน่วยงานนั้นๆ กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ความชอบพอความพึงพอใจที่จะมารวมกลุ่ม และการที่จะได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มพนักงานขับรถยนต์รวมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกันในด้านสวัสดิการ เป็นต้น ซึ่งเรียกว่ากลุ่มไม่เป็นทางการหรือองค์กรรูปนัย

ไพบูรณ์ ช่างเรียน (2521: 111-112) ได้กล่าวถึงองค์กรรูปนัยสามารถสรุปได้ดังนี้ เป็นองค์กรที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้มีสมาชิกปฏิบัติตาม มีสายงานบังคับบัญชาตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ กิจกรรมทั้งหมดขึ้นอยู่กับการกำหนดกฎเกณฑ์กติกาอาจสรุปลักษณะสำคัญขององค์กรรูปนัยได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์กรเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แม้ในทางปฏิบัติจะขัดต่อความสัมพันธ์ส่วนตัวก็ตาม

2. การดำเนินงานของสมาชิกเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ชัดเจนการติดต่อจึงเป็นไปตามแบบพิธีการ

3. การบรรจุ การแต่งตั้ง เลื่อนฐานะและโยกย้ายสมาชิกเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้เป็นระเบียบแบบแผน

4. การควบคุมบังคับบัญชาเป็นไปตามลำดับชั้นที่กำหนดไว้ หรือตามโครงสร้างขององค์กร

5. มีการแบ่งงานกันทำอย่างมีระบบ และมีสัดส่วนมีแน่นอน

องค์กรรูปนัยหรือองค์กรอย่างเป็นทางการนี้เป็นหลักสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดองค์กร เพราะการจัดองค์กรในทางการเมือง การบริหาร การค้าธุรกิจ และการบริหารทางสังคมต่างๆ ในปัจจุบันเป็นการจัดในระบบขององค์กรรูปนัยทั้งสิ้น

องค์กรรูปนัย หรือองค์กรที่ไม่เป็นทางการ หมายถึง การรวมกันของกลุ่มบุคคลหรือองค์กรย่อยในลักษณะที่เป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์แน่นอน เกิดขึ้นภายใต้การปฏิสัมพันธ์ ค่านิยม ผลประโยชน์และความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน มีสำนึกร่วมกันทางจิตใจเข้ามาเป็นส่วนตัวและแบบกันเอง ตามความสำคัญทางเครือญาติหรือบุคคลที่มีวิชาชีพเดียวกัน หรือผู้ที่มีความยึดมั่นความนิยมชมชอบอย่างเดียวกัน

3. กระบวนการกลุ่ม

ดิเรก สาระวดี (2540: 136-139) กล่าวว่ากระบวนการกลุ่ม หมายถึง กระบวนการ พัฒนาจิตสำนึกให้คนในชุมชน หรือกลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญในการร่วมมือกันแก้ปัญหาด้วยตนเอง พึ่งพาอาศัยกันตลอดจนการกำหนดประเด็นที่จำเป็นต้องหาความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ขั้นตอนการทำงานเพื่อพัฒนาจิตสำนึกและดำเนินงานโดยกลุ่มมีหลายขั้นตอน กล่าวคือ

ขั้นตอนการเตรียมกลุ่ม

เป็นการนำเอาข้อมูลของชุมชน ศักยภาพและปัญหาของกลุ่มเป้าหมายตลอดจนผลการวิเคราะห์เบื้องต้น โดยนักวิจัยหรือคณะทำงานมานำเสนอและวิเคราะห์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ประสานงาน และชาวบ้านเพื่อแสวงหาวิธีแก้ไขปัญหที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเงื่อนไขความสามารถชุมชน

ขั้นกลุ่มเรียนรู้

เป็นการนำเสนอแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆกับกลุ่ม ทั้งการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มอื่นๆ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การให้การศึกษาแก่ชาวบ้าน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยบุคคลหรือวิทยากรที่มีความรู้ และเป็นนักปฏิบัติ ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และให้ข้อคิดแก่ชาวบ้านเป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแนวคิดทางเลือกใหม่ให้แก่ชาวบ้าน รวมทั้งการปรับปรุงเทคโนโลยีอันนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมในที่สุด วิธีการเรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่นที่ผ่านมามีพบว่าน่าสนใจกว่าสำหรับชาวบ้านและชาวบ้านสามารถเรียนรู้ได้มากกว่าการเรียนรู้จากนักวิชาการ

ขั้นตอนกิจกรรมหรือกลุ่มกิจกรรม

จะต้องมีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างเหมาะสมสมาชิก

และกรรมการจะต้องได้รับประโยชน์อย่างยุติธรรม กลุ่มกิจกรรมหลายกลุ่มมีโครงสร้างการทำงาน เกี่ยวข้องกัน

ทดลอง ภิรมรัตน์ (2521 : 40-49) ให้ความหมายของกระบวนการกลุ่ม สรุปได้ดังนี้ เป็นเรื่องราวของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มซึ่งเป็นไปอย่างเสรี เพื่อกระตุ้นเตือนให้กลุ่ม ดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายทำให้เกิดบทบาทของกิจกรรมกลุ่ม ในอันที่จะดำเนินไปสู่จุดหมาย ปลายทางที่ได้กำหนด กระบวนการกลุ่มมีลักษณะดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ คือ การแสดงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มคนที่ก่อให้เกิด อิทธิพลในอันที่จะทำให้มีการโต้ตอบของพฤติกรรมของบุคคลอื่น พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งจะเป็น สิ่งเร้าให้บุคคลอื่นตอบสนองกลับมาในลักษณะซึ่งกันและกัน

2. จุดประสงค์ของกลุ่ม กลุ่มทุกกลุ่มจะต้องมีจุดมุ่งหมายของกลุ่มมิฉะนั้น จะเป็นกลุ่มมิได้ ก็เพราะการรวมกลุ่มก็เพื่อจุดมุ่งหมายที่ตรงกันนั่นเอง

3. บทบาทของสมาชิก หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมซึ่งบ่งถึงลักษณะ นิสัยของฐานะบุคคลในกลุ่ม การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่มอาจจะมีรูปแบบเหมือนกันหรือ แตกต่างกันได้แต่ฐานะของบุคคลในกลุ่ม แต่ทุกฐานะทุกบทบาทของสมาชิกจะต้องดำเนินไปตาม วัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ตั้งไว้

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม กลุ่มที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีบาง กลุ่มที่ประสบความสำเร็จขณะที่บางกลุ่มล้มเหลว ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการเป็นตัวบ่งชี้ ดัง รายละเอียดที่ ณรงค์ เติ้งประชา (2543 : 93-94) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จและ ไม่ประสบความสำเร็จไว้ ดังนี้

ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม ความต้องการและความสนใจร่วมกันอย่างจริงใจของสมาชิก
2. มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นต่อกัน
3. มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีความซื่อสัตย์และไว้วางใจกัน
4. ผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการบริหารงาน
5. ความสามัคคีของสมาชิกกลุ่ม หากสมาชิกกลุ่มมีความสามัคคี

มีน้ำหนึ่งใจเดียวกันก็จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้

สำหรับปัจจัยที่ทำให้กลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดตั้งกลุ่มไม่ได้เกิดจากความคิดริเริ่ม ความสนใจและความต้องการอันแท้จริงของสมาชิกกลุ่ม หากเกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปจัดตั้ง ในช่วงการดำเนินงานกลุ่มหากเจ้าหน้าที่ไม่มาคอยติดตามผลและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแล้ว กลุ่มมักไม่ค่อยประสบความสำเร็จ
2. ผู้นำกลุ่มและผู้บริหารกลุ่มไม่ได้รับความศรัทธาและความไว้วางใจจากสมาชิกกลุ่มก็จะไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่ม ในที่สุดกลุ่มก็จะประสบความล้มเหลว
3. ความไม่พร้อมไม่เข้าใจกิจกรรมของกลุ่มตลอดทั้งความไม่เสถียรในที่สุดกลุ่มก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ
4. กฎระเบียบของกลุ่มบางอย่างจะเป็นข้อจำกัดในความคล่องตัว เช่น การจำหน่ายผลผลิตของกลุ่มต้องขายตามราคาที่กลุ่มกำหนดเนื่องจากผู้ซื้อต้องการจะซื้อราคาถูกกว่าสมาชิกกลุ่มต้องการจะใช้จ่ายเงินด่วนก็ไม่สามารถจะจำหน่ายสินค้านั้นๆ ด้วยเหตุนี้สมาชิกกลุ่มบางรายจึงไม่อยากจะอยู่ในกลุ่ม

แนวคิดเกี่ยวกับการออมทรัพย์

รัตนา สายคณิต (2524 : 104-106) ได้กล่าวถึงลักษณะของการออมทรัพย์ โดยสรุปใจว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการออมทรัพย์นั้น ได้แก่ ระดับรายได้ การกระจายรายได้ ระดับราคาสินค้า อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษีอากร โดยเฉพาะรายได้เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสามารถในการออมทรัพย์ตามทฤษฎีการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของ เคนส์ (kenyes) กล่าวคือ การออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับรายได้ ถ้ารายได้สูงความสามารถในการออมทรัพย์ย่อมจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่ในทางตรงกันข้ามกับรายได้ต่ำ ความสามารถในการออมทรัพย์ก็ลดลงด้วย ส่วนทางด้านปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการออมทรัพย์โดยสรุปใจ ได้แก่ทัศนคติของสังคมเกี่ยวกับการสะสมทุน การใช้จ่ายและการออมทรัพย์ ระบบครอบครัว ปัจจัยทางด้านประชากร ตัวอย่างเช่น สมาชิกในสังคมใดเห็นประโยชน์ของการสะสมทุนทางวัตถุเพื่อเพิ่มพูนฐานะทางเศรษฐกิจของตนให้สูงขึ้นกว่าเดิมในอนาคตแล้วก็จะกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมนั้นทำการออมทรัพย์เพื่อสะสมทุนหรือระบบครอบครัวที่มีอยู่แบบครอบครัวขยาย อาจไม่กระตุ้นให้บุคคลทำการออมทรัพย์ ทั้งนี้เพราะภายใต้ระบบครอบครัวดังกล่าว รายได้ที่บุคคลได้รับจะต้องแบ่งปันให้กับสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว จึงไม่กระตุ้นให้บุคคลทำงานมากขึ้นเพื่อยกระดับรายได้และเห็นว่าครอบครัวสามารถช่วยตนเองได้ถ้าเดือดร้อนเรื่องเงินจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องทำการออมทรัพย์

กิ่งแก้ว อินหว่าง และ วีรศักดิ์ อนันตมงคล (2532 : 21) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง เป็นขบวนการของการรวมคนทุกระดับ โดยมีหลักการและอุดมคติเดียวกันในการที่จะระดมเงินออมเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิกของกลุ่มทั้งในด้านการประกอบอาชีพและสวัสดิการของครอบครัว

พรณี ธรรมโชติ (2535 : 34) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง แหล่งทุนรวมท้องถิ่นของประชาชน และจัดการเรื่องการตลาดด้วยกลไกการยึดเหนี่ยวของกลุ่มเพื่อที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมในชุมชน โดยการให้สมาชิกทุกคนได้นำเงินที่สะสมรวมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ จนเป็นทุนก้อนใหญ่ในการที่จะให้สมาชิกกู้ยืมไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนในการดำเนินงานของกลุ่มยึดหลักความเป็นประชาธิปไตยเป็นหลัก การรวมเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มถือเอาความสมัครใจเป็นที่ตั้ง การดำเนินงานใดๆ ถือเอาแนวคิดและมติของสมาชิกเป็นหลักซึ่งสมาชิกของกลุ่มเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์การดำเนินงาน การรับผิดชอบร่วมกันอย่างเต็มที่โดยมีความสมัครใจ ความซื่อสัตย์สุจริตของสมาชิกเป็นหลักประกันความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของกลุ่ม

ปรีดี โชติช่วง (2544 : 25) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมกลุ่มกิจกรรม หมายถึง การรวมกลุ่มกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาสังคมโดยสอนให้คนรู้จักช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นในด้านเศรษฐกิจและสังคมในการประหยัดและเก็บออมเงินแล้วนำมาสะสมรวมกันเป็นประจำสม่ำเสมอเพื่อเป็นต้นทุนสำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพเพื่อสวัสดิการของครอบครัว

ณรงค์ เสงี่ยมประชา (2543 : 72) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมกลุ่มเพื่อรวบรวมทุนที่จะนำไปใช้ในการผลิต ด้วยวิธีการค่อยๆ เก็บสะสมเงินฝากไว้เป็นประจำกับกลุ่มและอาจกู้ยืมเอาเงินไปลงทุนในภายหลัง หลักการดำเนินงานยึดหลักประชาธิปไตยโดยการรวมคนที่อยู่ในวงการเดียวกันมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเดียวกันรวมกลุ่มกันโดยความสมัครใจ การดำเนินงานใดๆ ถือเอามติของสมาชิกเป็นหลัก

จากความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการให้คำนิยามไว้ สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อมุ่งให้ประชาชนรู้จักประหยัดและเก็บออมเงินแล้วนำเงินออมมาสะสมรวมกันเป็นกองทุนในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยมุ่งให้ประชาชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องของเงินทุน นอกจากนั้นจะมีระบบการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชนวางอยู่บนรากฐานของความเป็นประชาธิปไตย

กรมพัฒนาชุมชน (2538: 13-27) ได้กล่าวถึง แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์ การบริหารกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ดังนี้

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมตัวของชาวชนบท โดยใช้ขบวนการให้ การศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเป็นการ พัฒนาคนให้รู้จักช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมกัน ทีละเล็กทีละน้อยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นกองทุนของกลุ่มแล้วให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือ เดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพหรือเพื่อสวัสดิการของครอบครัว

ในการรวมกันของสมาชิกตลอดจนการดำเนินการต่างๆ ของกลุ่มยึดหลัก ประชาธิปไตยโดยยึดถือเอาความสมัครใจ ความคิดและของมิตีเป็นหลัก กลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มธุรกิจ อย่างหนึ่งซึ่งทำกัน ในระหว่างเพื่อนฝูงและผู้รู้จักคุ้นเคยกัน โดยให้สมาชิกของกลุ่มเป็นผู้กำหนด กฎเกณฑ์ในการดำเนินงานและรับผิดชอบร่วมกันอย่างเต็มที่ที่มีความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ของมวล สมาชิกเป็นหลักประกันความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของกลุ่ม โดยมีแนวความคิดการพัฒนา ชนบทอย่างแท้จริง

1. แนวคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีแนวความคิดที่คิดแปลงและผสมผสานระหว่าง แนวความคิดของสหกรณ์การเกษตร และสินเชื่อเพื่อการเกษตร ดังนี้

1.1 แนวความคิดเรื่องการรวมคนในหมู่บ้านให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยรวมคนที่มีฐานะแตกต่างกันให้ช่วยเหลือกัน อันเป็นการยกฐานะคนยากจน แนวความคิดนี้จึง อยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า จนนเงินแต่ไม่จนนน้ำใจ

1.2 แนวความคิดการแก้ปัญหาการขาดแคลนเงิน เพราะคนจนในชนบท ถูกปิดล้อมด้วยวงจรแห่งความยากจน ดังนั้นการหาเงินเพื่อมาลงทุนจึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำ การให้ ชาวบ้านชนบทรวมกลุ่มออมเงินแล้วกู้ไปทำทุนนั้นเป็นทางออกทางหนึ่ง

1.3 แนวคิดในการนำเงินทุนไปดำเนินการด้วยความขยันประหยัดและ ถูกต้องเพื่อให้ได้ทุนและมีกำไรเป็นรายได้

1.4 แนวความคิดการลดต้นทุนในการครองชีพ โดยการให้มีการจัดตั้ง ศูนย์สาธิตการตลาดเป็นการรวมตัวกันซื้อ และขายสามารถลดต้นทุนในการซื้อสินค้าในการอุปโภค บริโภคและปัจจัยการผลิตได้

2. หลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

หลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีหลักการ ดังนี้

2.1 ความรู้สึกเป็นเจ้าของกระตุ้นและปลุกฝังให้ชาวชนบทมีความรู้สึก ว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นของตนเอง เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของก่อให้เกิดความรู้สึก รับผิดชอบในการดูแลเอาใจใส่ อันทำให้การทำงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ

2.2 การพึ่งตนเองสนับสนุนให้ชาวชนบทรู้จักการพึ่งตนเอง

2.3 หลักคุณธรรม คือ มีความเห็นอกเห็นใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน

2.4 หลักการควบคุมกันเองเป็นการดูแลความเคลื่อนไหวตรวจสอบและสอดคล้องดูแลสมาชิกในกลุ่มซึ่งถือว่าเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุปหลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นมีคุณธรรม 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

3.วัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การจัดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

3.1 เพื่อพัฒนาคน โดยให้มีการศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อนสมาชิก โดยให้ยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

3.2 เพื่อพัฒนาสังคม โดยให้เกิดความสามัคคี ความยุติธรรม เคารพศักดิ์ศรีของคน โดยให้มีเสียงเท่ากัน และการทำงานร่วมกัน กล่าวคือ ในการพัฒนาสังคม มุ่งพัฒนาจิตใจของความเป็นประชาธิปไตย ความสามัคคีและการดำเนินงานกลุ่ม

3.3 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการให้ชาวชนบทประหยัดและออมทรัพย์ซึ่งก่อให้เกิดทุนการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การบริหารและฝึกการจัดการการตลาดและการควบคุมติดตามอย่างมีคุณภาพ

ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงมีแนวนโยบายดำเนินกิจการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคคล ครอบครัวและสังคมโดยทั่วไป

2. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของสมาชิก

3. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักดำเนินงานของกลุ่มด้วยตนเองตามหลัก

ประชาธิปไตย

4. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยแบ่งรายได้ของคนไว้ร่วมกันในทางที่มั่นคงและได้รับประโยชน์ร่วมกันตามสมควร ดังนั้นจึงต้องส่งเสริมด้วยใจสมัคร สม่ำเสมอ

5. จัดการบริการรับฝากเงินและหาทุนในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้บริการเงินกู้ เพื่อลงทุนประกอบอาชีพและสวัสดิการของครอบครัว

6. จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกคุ้มครองสิทธิและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก

7. ร่วมมือกับกลุ่มอาชีพอื่นๆที่เป็นสมาชิกของกลุ่มดำเนินการส่งเสริมอาชีพจัดบริการรับฝากเงินและให้กู้แก่กลุ่มที่เป็นสมาชิก

8. กระทำกิจกรรมอื่นใดโดยไม่ขัดกับหลักการ และด้วยทฤษฎีหมายบ้านเมือง

4. องค์ประกอบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

อัมพร แก้วหนู (2539: 17-18) กล่าวว่า องค์ประกอบของการทำงานในการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีดังนี้

4.1 คณะกรรมการ ทุกกลุ่มต้องมีคณะกรรมการ บางกลุ่มชุดเดียวบางกลุ่มมี 2 ชุด คือ บริหารกับตรวจสอบ คณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ 2 ปี/ครั้ง หรือทุกปี ตามระเบียบที่กำหนดขึ้น คณะกรรมการจะประชุมทุกเดือนเพื่อพิจารณาเงินกู้และแก้ไข ปัญหาต่างๆของกลุ่ม กรรมการจะได้รับค่าตอบแทนจากกลุ่มถ้ากลุ่มมีกำไรมากพอ

4.2 ที่ประชุมใหญ่ ปกติจะประชุมปีละครั้งในวันรายงานผลและปันผล กำไรการแก้ไขระเบียบต่างๆ จะกระทำในวันนี้

4.3 ดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในกลุ่มที่เราส่งเสริมอยู่ระหว่าง 1.5-3 % ต่อเดือน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1.5-2 % ในระยะเริ่มต้นจะสูงแล้วจะค่อยๆลดลงเมื่อกกลุ่มมีเงินมาก

4.4 การปันผลกำไรมักแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ คือ ปันผลคืนสมาชิก สวัสดิการกองทุนพัฒนาชุมชน ค่าบริหาร ค่าตอบแทนกรรมการ สัดส่วนแตกต่างกันไปตามแต่จะ กำหนด

4.5 การกู้เงิน จะมีการกำหนดเพดานเงินกู้ตามกำลังของกลุ่ม อาจจะ กำหนดตามอายุการเป็นสมาชิกด้วยและมีการกำหนดระยะเวลาการส่งคืนด้วย

4.6 การค้ำประกัน ปกติจะใช้สมาชิกด้วยกันค้ำประกัน คนที่ค้ำประกันคนอื่นอยู่จะกู้ไม่ได้ กรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันก็มีบ้างแต่ไม่นิยมเพราะยุ่งยาก และไม่ต้องการใช้ระบบแบบธนาคาร เนื่องจากคนในชุมชนรู้จักกันอยู่แล้วกลุ่มที่ใช้ค้ำประกันแบบนี้ก็เพียงแค่เอา หลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินมาวางไว้ไม่ได้ทำเป็นกิจจะลักษณะอย่างธนาคาร

4.7 การขยายกิจการ บางกลุ่มปันผลกำไรไว้เป็นกองทุนเพื่อทำธุรกิจ

4.8 เงินสัจจะ จะสะสมทุกเดือนเดือนละ (หุ้น) ละ 10 , 50 หรือ 100 บาท ส่วนใหญ่จะเป็น 10 หรือ 50 บาท จะกำหนดให้สะสมเท่ากันทุกเดือนเพื่อง่ายต่อการคิดคำนวณ ปลายปี

5. ประเภทของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เจริญพงษ์ วิญญูรักษ์ (2544: 10) กล่าวถึง ประเภทของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

5.1 กลุ่มที่จัดอยู่ในประเภทองค์กรพัฒนาเอกชน คือ กลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนและริเริ่มจากองค์กรพัฒนาเอกชนแก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้จัดการกลุ่มเอง

5.2 กลุ่มที่จัดอยู่ในประเภทองค์กรประชาชน คือ กลุ่มที่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจริเริ่มก่อตั้งและจัดการกันเอง โดยอาจได้รับแรงบันดาลใจหรืออิทธิพลจากองค์กรพัฒนาเอกชนหรือหน่วยงานรัฐ

5.3 กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ คือ กลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นตามโครงการส่งเสริมหน่วยงานรัฐมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นผู้ดูแลและมีประชาชนเป็นผู้ดำเนินงาน และจัดการให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์หรือหน่วยงานดังกล่าววางแนวทางไว้

6. แนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมพัฒนาชุมชน (2538 : 61-80) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไว้ดังนี้

6.1 บุคคลทุกเพศ วัย อาชีพ สามารถเข้าเป็นสมาชิกได้
6.2 สมาชิกทุกคนต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 100 บาท หรือตามระเบียบข้อตกลงก่อน

6.3 สมาชิกทุกคนได้รับสิทธิและความเสมอภาคกัน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อกลุ่ม รับผิดชอบต่อกลุ่ม ถูกทำโทษจากกลุ่มหากทำผิดระเบียบที่กำหนดไว้และไม่ได้รับสิทธิพิเศษใดๆไม่ว่าจะเป็นกรรมการหรือสมาชิกกลุ่ม

6.4 ประเภทของสมาชิก แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สมาชิกสามัญ สมาชิกสมทบ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์

1. สมาชิกสามัญ หมายถึง สมาชิกที่มีความสนใจและศรัทธาในหลักการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นซึ่งอาจจะประกอบไปด้วยสมาชิก 20-30 คน ซึ่งกรรมการพัฒนาชุมชนจะให้สมุดสัจจะออมทรัพย์โดยไม่คิดมูลค่า

2. สมาชิกสมทบ หมายถึง สมาชิกที่มีความสนใจการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ตนเองอาศัย จึงสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มในภายหลังการจัดตั้งสมาชิกสมทบจะต้องผ่านการทดลองส่งเงินสัจจะไม่น้อยกว่า 3 เดือน ถ้ามีสัจจะจึงจะรับเข้าเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่มต่อไป ซึ่งสมาชิกสมทบนี้จะต้องเสียเงินค่าสมัครและค่าธรรมเนียมค่าสมุดสัจจะออมทรัพย์ด้วย

3. สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ สมาชิกที่เป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มทอผ้า กลุ่มจักรสาน เป็นต้น เมื่อได้สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยประธานกลุ่มเป็นผู้สมัครในนามของกลุ่มนั้นๆ ซึ่งจะต้องส่งเงินสัจจะ โดยประธานกลุ่มทุกเดือนเช่นเดียวกับสมาชิกสามัญและบุคคลอื่นๆ

4. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ หรือคหบดี ซึ่งสนใจในการดำเนินงานของกลุ่มและได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

7. ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูล

ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพ รายได้ และสภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชน เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ร่วมกับผู้นำชุมชน เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาสาเหตุของปัญหาว่ามีอะไรบ้าง ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน แหล่งเงินทุน และการตรวจให้หาแนวทางการแก้ไขโดยการวางแผนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขั้นตอนที่ 3 วางแผนจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. นำความคิดเรื่องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้สำนึกถึงปัญหาที่กำลังประสบอยู่ว่าจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร
2. รวบรวมผู้นำและฝึกอบรมให้เข้าใจหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างแท้จริง

3. ให้ผู้นำที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วนำแนวความคิดเรื่องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไปเผยแพร่ต่อญาติ เพื่อนฝูง หรือคนอื่นๆ เพื่อรวบรวมผู้สนใจไว้

ขั้นตอนที่ 4 จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. นัดหมายผู้นำ ผู้ที่สนใจ สมัครใจ และศรัทธาในวิธีการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เข้าร่วมประชุมและอธิบายวิธีการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดำเนินงานจัดตั้งกลุ่ม เรียกว่า สมาชิกก่อตั้ง
2. กำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพื่อถือเป็นข้อปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับค่าสมัคร ค่าธรรมเนียม กำหนดวันส่งสัจจะสะสม การนำเงินฝาก วันประชุมและอื่นๆ ที่จำเป็น
3. เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
4. จัดทำทะเบียน และบัญชีต่างๆ ได้แก่

- ทะเบียนคุมเงินสัจจะสะสม
- บัญชีรายชื่อสมาชิก
- บัญชีเงินสด
- บัญชีรายวันนับเงิน
- บัญชีรายวันจ่ายเงิน

ขั้นตอนที่ 5 การเพิ่มพูนประสิทธิภาพของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. การประชุมคณะกรรมการบริหาร ควรประชุมทุก 3 เดือน เพื่อปรึกษาหารือแก้ไขร่วมกัน
2. กรรมการแต่ละคณะควรประชุมเดือนละครั้ง
3. ควรจัดให้มีการประชุมสมาชิกเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

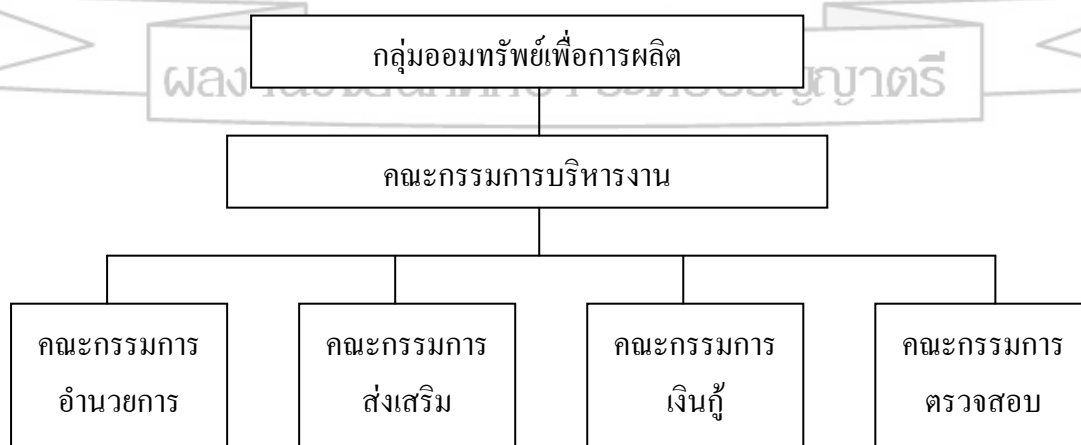
ขั้นตอนที่ 6 การติดตามผล และการนิเทศงาน

พัฒนาการผู้รับผิดชอบจะต้องคอยติดตาม พบปะคณะกรรมการและสมาชิกอยู่เป็นประจำเพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างทันทั่วถึง

8.การบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร 4 คณะ ได้แก่

1. คณะกรรมการอำนวยการ
2. คณะกรรมการเงินกู้
3. คณะกรรมการตรวจสอบ
4. คณะกรรมการส่งเสริม

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการจัดองค์กรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ที่มา: กรมพัฒนาชุมชน

โดยในแต่ละคณะกรรมการจะมีหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารแต่ละ คณะ ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

1. ประธาน ทำหน้าที่เป็นประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งเป็น ประธานในการประชุมใหญ่สมาชิก ประชุมคณะกรรมการบริหาร ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ และลงนามในเอกสารสำคัญต่างๆ

2. รองประธาน ทำหน้าที่แทนประธาน

3. เภรัญญิก ทำหน้าที่รับผิดชอบการเงินของกลุ่ม

4. เลขานุการ ทำหน้าที่นายทะเบียนของกลุ่ม

5. กรรมการ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณารับสมาชิก การรับฝากเงิน กำหนดอัตราดอกเบี้ย
ให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ

2. กำหนดการประชุมใหญ่ ทำงบดุลเสนอต่อที่ประชุมและแสดงผลงาน
3. พิจารณากำหนดวงเงินหุ้นสูงสุดที่สมาชิกคนหนึ่งจะถือหุ้นได้โดยไม่
เกินกว่าร้อยละ 20 ของทุนดำเนินการทั้งหมด

4. จัดสรรเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน ก่อนการประชุมใหญ่

2. คณะกรรมการเงินกู้ ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ และกรรมการ

คณะกรรมการเงินกู้ มีหน้าที่พิจารณาคำร้องขอการกู้เงินของสมาชิก และ

จะต้องมาประชุมพร้อมกันทุกครั้งที่มีการพิจารณาคำร้องกู้ โดยมีหลักการพิจารณาถึงความ
สม่ำเสมอในการส่งเงินสัจจะสะสม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มและความสามารถของสมาชิกที่จะ
ส่งเงินคืนในการที่จะอนุมัติให้กู้หรือไม่ ต้องถือมมติเสียงของมากเป็นการตัดสิน นอกจากนี้
คณะกรรมการเงินกู้ยังมีหน้าที่สอดส่องดูแลความเคลื่อนไหวของสมาชิกผู้กู้ทั้งติดตามเยี่ยมเยียนผู้กู้

3. คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย ประธาน เลขานุการและกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ตรวจสอบกิจการงานของกลุ่มออม

ทรัพย์เพื่อการผลิต เช่น บัญชีการเงิน เอกสารการประชุม ในการตัดสินปัญหาต่างๆ ใช้คะแนนเสียง
เป็นเอกฉันท์เมื่อเห็นว่ากรรมการคณะนั้นมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต สามารถสั่งพักกรรมการ
ได้ในการตรวจสอบทุกครั้งจะต้องทำบันทึกหรือรายงานให้คณะกรรมการอำนวยการทราบ

4. คณะกรรมการส่งเสริม ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ และกรรมการ มี
หน้าที่ชักชวนให้ผู้อื่นสนใจและสมัครเป็นสมาชิกต้องหมั่นให้สมาชิกเป็นประจำเป็นผู้วางรากฐานที่
มั่นคงให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

9. เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.1 ทุนสำหรับใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของกลุ่ม เช่น ค่าสมุดดินสอ ปากกา เป็นต้น เงินจำนวนนี้ได้มาจากค่าสมัคร ค่าธรรมเนียมแรกเข้า และเงินบางส่วนที่กลุ่มแบ่งจากผลกำไร

1.2 ทุนดำเนินการเป็นเงินทุนที่นำไปทำกิจกรรมของกลุ่ม เช่น การให้กู้ศูนย์สาธิตการตลาดยุ่งฉาง และธนาคารข้าว เงินจำนวนนี้ได้มาจากเงินสะสมของสมาชิกเงินที่รับฝาก เงินกู้ยืม เงินอุดหนุนจากองค์กรอื่นๆ ส่วนสมาชิกที่ลาออกหรือพ้นจากสมาชิกภาพจะต้องคืนเงินสะสมให้แก่สมาชิกผู้นั้น

แหล่งที่มาของเงินทุนกลุ่ม มีดังนี้

1. ค่าธรรมเนียม ค่าสมัครและค่าปรับ
2. เงินสะสมของสมาชิก
3. สมาชิกส่งใช้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย
4. มีผู้สมทบให้
5. ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
6. เงินกู้จากธนาคาร
7. รายได้พิเศษต่างๆ ที่กรรมการกลุ่มจัดหามาได้
8. เงินทุนหมุนเวียนของกรรมการพัฒนาชุมชน
9. เงินอุดหนุนของทางราชการสำหรับสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม

2. เงินสะสม คือ เงินที่สมาชิกสัญญาสะสมไว้กับกลุ่มเมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยสมาชิกใช้ดุลพินิจของตนเอง วัตถุประสงค์ในการออมของตนว่าจะสามารถสะสมไว้กับกลุ่มครั้งละเท่าไรและในระยะเวลาที่วัน เงินสะสมนี้กลุ่มจะผลัดเข้าเป็นเงินค่าหุ้นของสมาชิกโดยอัตโนมัติ เมื่อสมาชิกสะสมเงินจนครบค่าหุ้นของกลุ่ม 1 กลุ่ม หุ้นสมาชิกก็จะได้รับสิทธิการถือหุ้นในกลุ่ม 1 หุ้น และจะกระทำเช่นนี้เรื่อยๆ เท่ากับสมาชิกจะมีจำนวนหุ้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามอัตราการสะสมทรัพย์ของเขา

10. กิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. การกู้ยืม

1.1 การกู้ยืมเงิน คือ การกู้เพื่อดับความเดือดร้อนอย่างกะทันหัน เช่น การเจ็บไข้ได้ป่วย อุบัติเหตุ วงเงินที่กู้ได้ไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการกำหนดไว้ และจะต้องส่งคืนภายในกำหนดระยะเวลา โดยเคร่งครัด วงเงินกู้ยืมนี้ไม่ควรให้มากเกินไปหรือน้อยเกินไปให้พอดีพอเหมาะตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น

1.2 การกู้ยืม เป็นการให้เงินแก่สมาชิกเพื่อจะนำไปใช้จ่ายลงทุนในการปรับปรุงพัฒนาอาชีพของสมาชิก เพื่อการเปลี่ยนแปลงหนี้สิน ใถ่ถอนจำนอง จำนำ และความเดือดร้อนต่างๆอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยในระยะยาวนาน เงินกู้ประเภทนี้จะพิจารณาให้กู้ในระยะสั้นและระยะยาวตามลักษณะอาชีพที่จะต้องลงทุนหรือตามความจำเป็นของการใช้

2. การออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ กลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกนำเงินมาออมทรัพย์ในรูปแบบของเงินค่าหุ้นโดยทั่วไปมูลค่าหุ้นละ 100 บาท เพื่อนำเป็นกองทุนสำหรับสมาชิกที่เดือดร้อนโดยกู้ยืมเมื่อถึงคราวจำเป็น การออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอจะทำให้กองทุนของกลุ่มโตขึ้นและสามารถบริหารสมาชิกได้อย่างทั่วถึง

3. การรับฝากเงิน หมายถึง สมาชิกนำเงินฝากไว้กับกลุ่ม เป็นเงินที่นอกเหนือจากการสะสมค่าหุ้นของสมาชิก เพื่อการระดมทุนให้กลุ่มสามารถบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึงโดยจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย โดยอัตราดอกเบี้ยและวิธีการฝากเงินจะขึ้นอยู่กับระเบียบที่กลุ่มกำหนดไว้ ประเภทเงินฝากที่กลุ่มออมทรัพย์เปิดบริการมี 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ เงินฝากออมทรัพย์สามารถถอนได้ตลอดเวลา แต่เงินฝากประจำสามารถถอนได้เมื่อครบกำหนดระยะเวลาแห่งการรับฝาก

11. ข้อห้ามของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ไม่สามารถดำเนินการได้ใน 3 ประการ เพราะว่าจะเป็นการผิดกฎหมาย คือ

1. ห้ามรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม
2. ห้ามบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มกู้ยืม
3. ห้ามคิดดอกเบี้ยเงินกู้จากสมาชิกเกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. มีเงินออมของตนเอง
2. มีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืม
3. ได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน
4. ได้รับบริการจากการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม
5. ได้รับบริการทางวิชาการจากกลุ่ม

แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา

ความหมายการพัฒนา

คำว่า “การพัฒนา” มีผู้ให้คำจำกัดความแตกต่างกันออกไปสุดแต่จะเน้นที่จุดใดเป็นสำคัญ และจะให้มีความขอบเขตคลุมกว้างแค่ไหน

ยูวัตน์ วุฒิเมธี (2540: 1) ให้ความหมายของคำว่าพัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้นคือเปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (directed change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (planned change)

ผู้ศึกษาได้สรุปความหมายของการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทางที่นำไปสู่สภาพที่ดีกว่า โดยมีการวางแผนที่แน่นอน และการพัฒนาจะทำให้สามารถควบคุมหรือกำหนดความน่าจะเป็นในอนาคตได้

แนวคิดการพัฒนา

ยุคติ มุกดาวิจิตร (2538: 1) ได้ทบทวนแนวคิดการพัฒนาและแสดงให้เห็นว่าในยุคเริ่มแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 (พ.ศ.2504) รัฐไทยมองชุมชนชนบทด้วยแนวคิดที่เห็นชุมชนมีปัญหาติดอยู่กับวงจรอุบาทว์ คือ โง่ จน เจ็บ โง่มีนัยถึงการขาดการศึกษา จน คือ ขาดแคลนทางเศรษฐกิจเพราะพึ่งพิงระบบการเกษตรกรรมที่ไม่ทันสมัย และเจ็บ หมายถึง สุขภาพอนามัยของชาวชนบทที่มีความล้าหลัง ทำให้อัตราการเจ็บป่วยและตายจากโรคต่างๆ สูงกว่าที่ควรจะเป็น ทิศนะดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาที่มุ่งประเด็นทางเศรษฐกิจเป็นหลัก เพื่อให้ชาวบ้านในชุมชนชนบทมีรายได้ ประกอบกับกระแสการปฏิวัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการเกษตรกรรมยุคใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตที่ไหลบ่ามาจากซีกโลกตะวันตก รัฐจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อมุ่งส่งออกนารายได้เข้าประเทศ ในขณะที่เดียวกันหนี้สินของเกษตรกรกลับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆอย่างไม่อาจหยุดยั้งได้ ความร่ำรวยมั่งคั่งกระจุกอยู่กับชนวนาที่มีที่ดินมาก เกษตรกรผู้ที่ไม่มิต่ดินทำกินกลายเป็นแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร และรับจ้างทั่วไป ปัญหาดังกล่าวยิ่งรุนแรงมากขึ้นในยุคอสังหาริมทรัพย์เฟื่องฟูในช่วงต้นทศวรรษ 2530

ท่ามกลางกระแสการพัฒนาตามแนวเศรษฐศาสตร์กระแสหลักที่เน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม บุคลากรจากองค์กรพัฒนาเอกชนส่วนหนึ่งนำเสนอแนวคิดเรื่อง “วัฒนธรรมชุมชน” และ “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” โดยกระแสภูมิปัญญาชาวบ้านได้ชี้ให้เห็นศักยภาพของสถาบันชุมชนต่างๆ อาทิ พระ ผู้นำอาวุโส เครือข่ายต่างๆ ที่ยังคงมีบทบาทอยู่ในชุมชน บุคลากรและสถาบันเหล่านี้มีบทบาทในการทำให้สังคมชนบทยังไม่แตกสลายทางด้านจิตใจและทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ระบบวัฒนธรรมชุมชนที่มีวัด พระ ความเชื่อทางศาสนา นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญหลักประกันของการพัฒนาคนทางด้านจิตวิญญาณและการแสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของการเป็นคนในชุมชน

ทฤษฎีการพัฒนา

ทฤษฎีความก้าวหน้าทางวัฒนธรรม

ทฤษฎีความก้าวหน้าทางวัฒนธรรม (Cultural Progress Theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอีกแนวหนึ่งเจ้าของทฤษฎี คือ เฮสติ.เอ.ไวท์ (Leslie A. White) นักมานุษยวิทยาผู้ปัจจุบันชาวอเมริกันมีสาระสำคัญดังนี้ (เจเลียว บุรีภักดิ์, 2545: 27-28)

1. ระบบของวัฒนธรรม วัฒนธรรมประกอบด้วยระบบย่อยที่สำคัญ 3 ระบบ คือ

1.1 ระบบเทคโนโลยี (Technological System) หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และเทคนิควิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้เหล่านั้นเป็นระบบที่สำคัญมากที่สุด เพราะมีความจำเป็นเบื้องต้นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์มีส่วนประกอบสำคัญ คือ พลังงานซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ในส่วนเล็กๆ ของจักรวาลอันเป็นอาณาบริเวณที่สิ่งมีชีวิตต่างๆ ก็ถูกนำมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะว่าชีวิตคือกระบวนการสร้างเสริมสิ่งมีชีวิตต่างก็มุ่งแสวงหาพลังงานอิสระจากระบบของสิ่งไม่มีชีวิตเพื่อเอามาใช้สำหรับบำรุงร่างกายเพื่อความอยู่รอดของตน

1.2 ระบบสังคมวิทยา (Sociological System) เป็นความสำคัญระหว่างบุคคลซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมแบบแผนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของส่วนรวมหรือส่วนบุคคลรวมถึงลักษณะทางสังคมต่างๆ เช่น ระบบเครือญาติ เศรษฐกิจ จริยธรรม การเมือง ทหาร การศาสนา อาชีพและนันทนาการ เป็นต้น ระบบสังคมวิทยาเป็นส่วนประกอบของวัฒนธรรมที่มีความสำคัญรองลงมาจากระบบเทคโนโลยี เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะจัดการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิต นั่นคือระบบเทคโนโลยีเป็นตัวแปรอิสระและระบบสังคมวิทยาเป็นตัวแปรตามนั่นเอง

1.3 ระบบอุดมการณ์ เป็นความรู้สึคนึกคิดต่างๆ ความเชื่อ ความรู้สึกแสดงออกมาในภาษาพูด และการใช้สัญลักษณ์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น นิยายลึกลับ มหัศจรรย์ วรรณคดี ปรัชญา วิทยาศาสตร์ ความรู้พื้นฐานต่างๆ เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ของระบบวัฒนธรรม

ระบบย่อยของวัฒนธรรม คือระบบเทคโนโลยี ระบบสังคมวิทยา ระบบอุดมการณ์ที่กล่าวมาจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือถ้าแบ่งระบบทั้ง 3 นี้เป็นระดับตามลำดับต่ำสูงแล้ว ระบบเทคโนโลยีอยู่ในระดับต่ำสุด ระบบอุดมการณ์จะอยู่เบื้องบนหรือสูงสุด ส่วนระบบสังคมจะอยู่ระหว่างกลาง ระบบสังคมจะช่วยให้การทำหน้าที่ของระบบเทคโนโลยีเป็นไปได้ด้วยดี

3. ระดับความก้าวหน้าของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการดำรงชีพของมนุษย์ เป็นกลไกที่ช่วยตอบสนองความต้องการในการครองชีพ การป้องกันรักษาตนเอง การวางข้อกำหนดทางสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสถานะของจักรวาล และการนันทนาการ หน้าที่ของวัฒนธรรมโดยส่วนรวมจึงขึ้นอยู่กับพลังงานที่หามาได้ด้วยวิธีการใช้ประโยชน์จากพลังงานเหล่านั้นโดยตัวของมันเอง ประสิทธิภาพของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ในสังคมต่างๆแตกต่างกัน ทำให้ปริมาณการใช้การควบคุม และกำหนดทิศทางของพลังงานในสังคมต่างๆ แตกต่างกันไปด้วยการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณของพลังงานที่สมาชิกแต่ละคนนำมาใช้ในสังคมกับประสิทธิภาพของเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่นำพลังงานมาใช้ในระยะเวลา 1 ปี

ทฤษฎีความล่าช้าทางวัฒนธรรม

ทฤษฎีความล่าช้าทางวัฒนธรรม ชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น ทฤษฎีความล่าช้าทางวัฒนธรรม ทฤษฎีความเลื่อยทางวัฒนธรรม เป็นต้น เจ้าของทฤษฎีนี้คือ วิลเลียม เอฟ. ออกเบิร์น (William F. Ogburn) นักทฤษฎีชาวอเมริกัน มีสาระสำคัญดังนี้ (เจเลียว บุรีภักดี, 2545: 26-27)

- 1) ประเภทของวัฒนธรรม วัฒนธรรมโดยรูปลักษณะมี 2 ประเภท คือ
 - 1.1 วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เป็นแบบอย่างทางวัตถุ เช่น สิ่งประดิษฐ์ สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น
 - 1.2 วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ได้แก่ แบบอย่างทางพฤติกรรมและแบบอย่างทางความคิด ความเชื่อต่างๆ เช่นบรรทัดฐานทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ค่านิยม อุดมการณ์ต่างๆ เป็นต้น สังคมแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมทั้งสองประเภทนี้ เป็นของตนเอง แตกต่างกันไป หรือมีความเป็นตัวของตัวเองทางวัฒนธรรม

2) การเกิดความล่าช้าทางวัฒนธรรม ความล่าช้าทางวัฒนธรรม เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เมื่อสังคมรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่นเข้ามานั้น จะรับวัฒนธรรมทางวัตถุได้เร็วกว่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ทำให้เกิดภาวะปรับตัวไม่ทันกันระหว่างวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุขึ้นเสมอ โดยวัฒนธรรมทางวัตถุจะเปลี่ยนแปลงได้เร็วกว่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ เพราะสาเหตุสำคัญคือ ผลประโยชน์ที่มีอยู่กับวัฒนธรรมเดิม ความกลัวการเปลี่ยนแปลงของคนในสังคม ความไม่กล้าเปลี่ยนนิสัย ขาดการศึกษา ความกลัวถูกกดดันทางสังคม และการหลีกเลี่ยงความไม่สบายใจที่ตามมา เป็นต้น วัฒนธรรมทางวัตถุจึงเป็นที่ยอมรับของสังคมก่อนวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุเสมอ ทำให้เกิดความสับสนุ่นวายขึ้นในสังคม

กล่าวโดยสรุป คือ การเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตจิตใจหรือไม่ ต้องยึดติดกับวัตถุ หรือไม่ต้องยึดติดกับความเคยชิน หรือขนบธรรมเนียมประเพณีใดๆ ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงคน หรือกฎระเบียบที่คนยึดถือ หรือกล่าวได้ว่า เปลี่ยนแปลงคน ได้ยาก เปลี่ยนแปลงวัตถุได้ง่ายกว่า ตัวอย่างเช่นการที่สังคมยอมรับรถยนต์เข้ามาใช้ แต่มีคนไม่เพียงพอ ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ขาดความรู้ในการบำรุงรักษาเป็นต้น ทำให้เกิดอุบัติเหตุ สูญเสียทรัพย์สินเงินทองโดยใช่เหตุ หรือการนำระบอบประชาธิปไตยเข้ามาใช้ ทำให้มีรัฐธรรมนูญ ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา ศาล และอื่นๆทางวัตถุในสังคมมากมาย แต่ประชาธิปไตยตามอุดมคติที่แท้จริงยังไม่ได้เกิดขึ้นในสังคมเหล่านั้น เป็นต้น

3.แนวคิดประชาสังคม

3.1 ความหมายประชาสังคม

ความนำ

ความสนใจการเมือง ของแต่ละประเทศผันแปรไปตามเงื่อนไขประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองขณะเดียวกันการเชื่อมโยงเป็นโลกเดียวหรือโลกาภิวัตน์ ในด้านต่างๆ ก็เพิ่มอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหว ของเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองโลก รวมทั้งพัฒนาการทางการเมือง ของประเทศหนึ่งๆ มากขึ้นเรื่อยๆ เช่น ประชาคมโลกผลักดันให้หลายประเทศเปิดระบอบประชาธิปไตย หรือเคารพ “สิทธิมนุษยชน” หรือ “เปิดเสรีการค้า” มากขึ้น เราจึงพบลักษณะร่วมกันของประเด็น หรือวาทกรรมทางการเมืองในประเทศต่างๆ มากขึ้นเรื่อยๆ ส่วนหนึ่งของประเด็นร่วมหรือวาทกรรมที่สำคัญดังกล่าวในปัจจุบันก็มี ประชาสังคม (civil society) ภาวสาธารณะ (public sphere) ประชาคมนิยม (communitarianism) ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่ (New Social Movements) เป็นต้น

ตามความใจทั่วไป คนมองว่าประชาคมหรือแนวคิดเรื่องประชาสังคม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อท้าทายอำนาจกับรัฐซึ่งเป็นผู้กุมอำนาจและความรุนแรงเอาไว้ จึงเหมือนเป็นข้อสรุปว่า ประชาสังคมต้องขัดแย้งกับรัฐ (civil society VS state) ปริมาณสาธารณะจึงเป็นกิจกรรม เวที หรือ พื้นที่เปิดส่วนกลางร่วมของฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะภาคสังคมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอประเด็น กำหนดวาระ และสร้างประชามติเพื่อกดดันรัฐไม่ให้ต้องสนองต่อความต้องการของสังคม ส่วนภาครัฐหรือระบบตลาดนั้นเป็นที่ถกเถียงกันมากกว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของประชาสังคมหรือไม่ และมักถูกมองข้ามไปไม่มีการพูดถึงในกระบวนการประชาสังคม กับรัฐ แต่ในช่วงหลังเริ่มมีการตระหนักบทบาทของภาครัฐหรือระบบตลาดที่แทรกเข้ามาในภาวสาธารณะ และชีวิตส่วนตัวของผู้คนมากขึ้น มีการให้ความสนใจมากขึ้นในเรื่องการทำลายระบบนิเวศน์ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมใหญ่แห่งวิถีชีวิตผู้คน และได้เกิดสิ่งที่เรียกว่า ชุมชนนิยม ประชาคมนิยม (communitarianism) รวมทั้งขบวนการนิเวศวิทยา (ecology movement) ขึ้นมาคานอำนาจตลาดมากขึ้น (อ้างถึงใน ธีรยุทธ บุญมี, 2546: 17-18)

ธีรยุทธ บุญมี (2547: 18) ประชาสังคม หมายถึง ความคิด ประชาสังคม ได้รับความสนใจจากวงการต่างๆ กว้างขวางมากขึ้น และทวีความสำคัญมากขึ้น และก็มีคำถามมากขึ้นเรื่อยๆว่าประชาสังคมคืออะไร ภาคสาธารณะ (public sphere) หรือการเมืองภาคสาธารณะ คืออะไรมีบทบาทอย่างไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองไทยอย่างไร

อนก เหล่าธรรมทัศน์ (2536: 1) ให้ความหมายประชาสังคม คือ พื้นฐานทางสังคมนั้นควรให้ความสำคัญกับพลังที่สาม หรือพลังของสังคม หากแม้ว่าสังคมโดยรวมมีความเข้มแข็ง นักธุรกิจ นักวิชาชีพ นักศึกษา ปัญญาชนชาวบ้าน สามารถร่วมแรงร่วมใจกัน ผลักดันสังคม ปัญหาต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2539: 3) ให้ความหมายประชาสังคม คือ ทุกๆส่วนของสังคมโดยรวมถึงภาครัฐ ภาคประชาชนด้วย ถือว่าทั้งหมดเป็นประชาสังคม (Civil Society) ซึ่งแตกต่างจากความหมายแบบตะวันตกที่แยกออกมาจากภาครัฐ หรือนอกภาครัฐ แต่หมายถึงทุกฝ่ายเข้ามาเป็นหุ้นส่วน (Partnership) กัน ให้ความสำคัญกับวิถีประชา (Civic movement) ที่เป็นการดำเนินกิจกรรม ของกลุ่มองค์กรต่างๆ โดยเอาตัวกิจกรรมเป็นศูนย์กลางปราศจากการจัดตั้ง ดังข้อเสนอที่สำคัญใน เศรษฐศาสตร์การพัฒนา ในช่วงของการจัดทำแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 คือ Area-Function-Participation - AFP กล่าวคือจะต้องเน้นที่กระบวนการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาของทุกฝ่ายร่วมกันในระดับพื้นที่ (ย่อย ๆ) ซึ่งในที่นี้ อาจเป็นพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หรือพื้นที่ในเชิงเศรษฐกิจ เช่น เขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เป็นต้น

ผู้ศึกษาสามารถสรุปความหมายของประชาสังคม คือ กระบวนการในการสร้างสำนึกรับผิดชอบและความร่วมมือของบุคคลและองค์กรเพื่อแก้ปัญหาและศีลธรรม เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ตลอดถึงการจัดสรรทรัพยากรและการบริหารชุมชนและสังคมซึ่งเราอาจนำมาประยุกต์ในการดึงเอาสถาบันทางพระพุทธศาสนาเข้ามาพัฒนาชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย

ภาพรวมเพื่อความเข้าใจเบื้องต้น

ธีรยุทธ บุญมี (2546: 19-22) กล่าวว่า ภาพกว้างๆของประชาสังคมที่ผู้เขียนมักถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพูดถึงบทบาทความสำคัญของแนวคิดนี้ต่อการเมืองไทยก็คือ

ก. ความเข้าใจเบื้องต้นต่อความคิดประชาสังคมก็คือ การคานอำนาจระหว่างรัฐกับสังคม รัฐกับกิจกรรมการร่วมกลุ่ม และการแสดงความคิดเห็นของสังคม ประชาสังคมก็คือ สังคมที่สมาชิกกระตือรือร้น เอาการทำงานถกเถียงร่วมกันในประเด็นร่วมกันของสังคมในสิ่งที่ผลประโยชน์ โดยรวมของภาคสาธารณะหรือของส่วนรวม

ข. หน่วยและองค์รวมของสังคมการเมือง การพูดถึงประชาสังคมหรือภาค
 สาธารณะหมายถึงต้องมีหน่วยหรือองค์รวมทางสังคมอยู่หน่วยหนึ่งซึ่งมีลักษณะมั่นคง ถาวร ดำรง
 เป็นพื้นฐานอยู่ก่อนซึ่งอาจเป็นประชาสังคมโลก ประเทศ จังหวัด หมู่บ้าน ชุมชนก็ได้ จึงอาจมี
 ประชาสังคมระดับโลก (global civil society) ระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่นก็ได้

ค. พื้นที่เปิดแห่งการช่วงชิง (open and contested space) ในหน่วยสังคม
 การเมืองนี้มีพื้นที่เปิดเวที โอกาสร่วมกันอยู่หนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งประเภท ซึ่งจะเป็นที่ที่ฝ่าย
 ต่างๆ ในหน่วยหรือองค์รวมได้พบปะสนทนาหรือสื่อสารกันทั้งนี้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ความ
 ต้องการอื่นๆ ของฝ่ายนั้นๆหรือบรรลุการประนีประนอมเพื่อ ผลประโยชน์ โดยร่วมของหน่วยหรือ
 องค์รวมนั้นไม่ว่าจะเป็นในระดับชุมชน จังหวัด ประเทศ หรือประชาคมโลก พื้นที่เปิดแห่งการช่วง
 ชิงนี้ช่วงชิงอะไร การช่วงชิงบนพื้นที่ปริวิตถศาสตร์หรือประชาสังคมนี้ ถึงที่สุดแล้วก็คือการ
 ช่วงชิงอำนาจ ผลประโยชน์ ทรัพยากรและความเชื่อของส่วนรวมหรือของกลุ่มคน (ซึ่งส่วนใหญ่
 ไม่ได้บรรลุทั้งหมด) หรือผลประโยชน์จากการประนีประนอมรวมรวมส่วนรวมแทน พื้นที่เปิด
 แห่งการช่วงชิงนี้โดยคร่าวๆ ก็คือสิ่งที่เราเรียกว่า “ภาคสาธารณะ” หรือ “ประชาสังคม”

ง. เราไม่ควรมอง “ประชาสังคม” เป็นเพียงองค์กรสถาบัน แต่ควรมอง
 และต้องมองประชาสังคมเป็นการปฏิบัติกิจกรรม เป็นประเด็นสาธารณะเป็นปฏิสัมพันธ์ซึ่ง
 แทรกซึ่งกันและกันเข้าไปในฝ่ายต่างๆ ของประชาสังคม ที่มีอยู่เกือบทุกๆที่ ทุกๆเวทีแม้แต่การ
 ประชุมสหประชาชาติ ซึ่งเป็นประชาคมรัฐในโลก ก็มีประเด็นที่เป็นประโยชน์กับส่วนรวม
 สาธารณะของประชาชนทั่วไปได้ เช่น มีการพูดถึง “ประชาธิปไตย” “สิทธิเสรีภาพ” “สิทธิ
 มนุษยชน”

ในระดับรัฐสภาของแต่ละประเทศซึ่งเป็นของรัฐ ก็มีการประชุมปัญหาที่เป็น
 ประโยชน์ของสังคม ภูมิภาค เอกชน ภาคสังคม ปังเจกบุคคลอยู่มาก พิจารณาอย่างกว้างเราอาจ
 จัดการประชุมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของ ประชาสังคม หรือภาคสาธารณะ ได้ แต่เป็นภาคสาธารณะ
 หรือประชาสังคมที่แทรกหรือทับซ้อนกับภาครัฐ เช่นเดียวกันในระดับหมู่บ้านอาจมีการประชุม
 กรรมการเหมืองฝาย มีการเรียกร้องให้ผู้ใหญ่ของหมู่บ้านดูแลเรื่องพื้นที่ทำกินสาธารณะ การตกลง
 สื่อสารกัน อาจไปในรูปแบบไปเยี่ยมชมเขียน บอกล่าปากต่อปากในการจัดงานบุญว่าใครจะช่วยเท่าไร
 อย่างไร ก็ถือเป็น ประชาสังคม ในรูปแบบหนึ่งได้เช่นกัน ซึ่งจากตัวอย่างนี้จะสะท้อนว่าเราสามารถ
 มองประชาสังคมว่ามีมานานแล้วตั้งแต่ยุคเกษตรกรรมหรือยุคหมู่บ้านก็ได้

ในการมองเช่นนี้จะทำให้เรามองเห็นว่าสิ่งที่พื้นฐานไม่ใช่กลุ่มองค์กร แต่เป็น
 ปฏิบัติกรรมทางสังคม (social action) ซึ่งมีกลุ่มองค์กรสถาบันเป็นเพียงการตกผลึกหรือการเป็น
 สถาบัน (institutionalization) ของปฏิบัติการทางสังคมต่างๆเหล่านั้น นี่เป็นหัวใจของทฤษฎี
 ประชาสังคมของ ยูร์เกิน ฮาเบอร์มัส (Jurgen Habermas) ซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญของหนังสือเล่มนี้

จ. องค์ประกอบที่เข้าร่วมช่วงชิงในเวทีประชาสังคม เวทีประชาสังคมเป็นพื้นที่กลางแห่งการช่วงชิง คำถามต่อมาก็คือมีองค์ประกอบใดที่กระโดดเข้ามาร่วมในการช่วงชิงนี้บ้างคำตอบต่อปัญหานี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของยุคสมัยและปัจจัยประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรมของแต่ละสังคม

นักวิชาการส่วนใหญ่มองว่าประชาสังคม (civil society) เป็นสิ่งใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงโลกยุคสมัยใหม่ในยุโรป ในราวศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นยุคที่ชนชั้นกลาง พ่อค้า นักธุรกิจ นายธนาคาร ปัญญาชน ศิลปินได้เริ่มสร้างพื้นที่เปิด รวมตัวเป็นกลุ่ม ชมรม สมาคมอย่างคึกคัก ดังนั้นหากจำกัดการมองประชาสังคม เฉพาะเป็นปรากฏการณ์ของโลกสมัยใหม่ ตัวละครที่เรามีส่วนร่วมในการช่วงชิงอำนาจ ทรัพยากร ผลประโยชน์ ความเชื่อ วาทกรรมบนพื้นที่เปิดนี้ก็จะมียู่ 4 ตัวหลัก คือ

- (1) รัฐ-ชาติสมัยใหม่ (nation-state) หรือภาคการเมือง
- (2) ภาคสังคม ได้แก่ กลุ่มองค์กรเครือข่ายของชนชั้นกลางและชนชั้นอื่นๆ ที่รวมตัวเป็นตัวกระตุ้นความคิดใหม่ๆ สร้างญัตติสาธารณะ (public issue) และความคิดเห็นสาธารณะ (public opinion) รวมทั้งเป็นผู้ตัดสินมาตรฐาน วัฒนธรรม คุณค่าศิลปะ ความงาม รสนิยมของสังคม โดยแย่งชิงหน้าที่นี้มาจากกษัตริย์ ขุนนาง และพระในยุคนั้น
- (3) ภาคธุรกิจหรือตลาด (markets) ทำหน้าที่ผลิตสินค้าบริการตอบสนองต่อผู้บริโภคตลาด
- (4) ภาคบุคคล/ครอบครัว

แนวคิดประชาสังคมกับการเกิดโลกยุคสมัยใหม่

ธีรยุทธ บุญมี (2547: 25) ให้แนวคิดประชาสังคม คือ ตรงกันข้ามกับที่เราเคยใจกันว่าโลกยุคสมัยใหม่เป็นลักษณะพิเศษเฉพาะในช่วงศตวรรษที่ 17-18 และทุกๆ ประเทศต้องเลียนแบบตามในช่วงสมัยหลังๆ มีการตีความความเป็นสมัยใหม่โดยมองจากประสบการณ์ และพบว่าประสบการณ์ต่อภาวะโมเดิร์นของทุกประเทศทั่วโลกเกิดขึ้นในช่วงยุคประวัติศาสตร์เดียวกัน และเกือบพร้อมๆ กัน โดยใช้ช่วงเวลาเพียงประมาณ 2 ศตวรรษเท่านั้น ช่วงที่ประเทศต่างๆ ประสบความเป็นโมเดิร์น แม้จะต่างเวลากันบ้าง แต่ก็ถือว่าสั้นมากสำหรับการมองประวัติศาสตร์แบบระยะยาวสิ่งที่สำคัญก็คือความโมเดิร์นนี้มีหลากหลาย เช่นความเป็นโมเดิร์นที่เป็นเจ้าเมืองขึ้น ความเป็นโมเดิร์นที่ตกเป็นเมืองขึ้น แบบที่ไม่เป็นทั้งสองอย่างโดยตรง ประสบการณ์ความเป็นสมัยใหม่แต่ละแบบก็ผันแปรหลากหลายไม่ซ้ำแบบกันแบบตายตัวเลย ซึ่งทำให้การศึกษาความเป็นสมัยใหม่และรูปแบบโครงสร้างการเมือง ประชาสังคม ปริมณฑลสาธารณะซึ่งเกิดขึ้นในยุคสมัยใหม่นี้ในแต่ละประเทศต้องอาศัยการศึกษาวิจัยเฉพาะแต่ละประเทศทั้งสิ้น

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ประวัติกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

จากคำบอกเล่าของนางสาวศกามาเลย์ จันทรมิชัย เภรัญญิกกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านบางเลนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่าเนื่องจากได้มีการประชุมกันภายในหมู่บ้าน และได้เห็นพ้องกันว่าสภาพทางเศรษฐกิจการเงินภายในหมู่บ้านอยู่ในลักษณะฝืดเคืองจึงควรที่จะมารวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ตั้งอยู่ 30/1 หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ลงบันทึก 24 กันยายน พ.ศ.2544 ผู้เป็นประธาน คือ ด.ต.ชนภาค รักษาอุดมโชค เป็นประธานในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เริ่มจัดตั้งมีสมาชิก 102 คน เริ่มมีการลงหุ้นหุ้นละ 50 บาท โดยมีเงิน 13,290 บาท จนในปัจจุบันมีสมาชิก 195 คน มีเงินรวมทั้งสิ้น 1,279,900 บาท

หลักการจัดตั้งกลุ่ม

เป็นการส่งเสริมและสร้างนิสัยในการออม การเสียสละ และเป็นการสร้างความมีประสิทธิภาพให้กับคนในหมู่บ้าน อีกทั้งยังเป็นการสั่งสมอุปนิสัยในการเสียสละอีกด้วย

วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม

วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแห่งนี้ คือเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ส่งเสริมการออมด้วยการถือหุ้นและพัฒนาจิตใจของสมาชิกให้เป็นคนซื่อสัตย์ ไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุขและเพื่อเป็นการสอนให้สมาชิกเป็นคนดี

ข้อมูลและสวัสดิการเบื้องต้น

- ในการถือหุ้นจะถือหุ้นของการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแห่งนี้ จะจำหน่ายหุ้นละ 50 บาท โดยทุกคนจะถือหุ้นได้ไม่เกิน 10 หุ้น ชื้อได้ไม่เกิน 500 บาท
- การปันผลให้สมาชิกจะปันผลปีละ 1 ครั้ง โดยปันผลแบบรอบปี พ.ศ. กล่าวคือปันผลเมื่อขึ้นปี พ.ศ.ใหม่ คือในวันที่ 5 มกราคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรองกาญจน์ กาญจนวิบูลย์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากระบวนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อยอย่างมีส่วนร่วม แบ่งได้ 2 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนเตรียมการจัดตั้งกลุ่ม ได้แก่ การร่วมวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน การแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอกชุมชน และการกำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการกลุ่ม และ 2) ขั้นตอนดำเนินการ ได้แก่ การแสวงหาการสนับสนุนจากแหล่งทุน และการดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม ในส่วนของปัจจัยที่ส่วนสนับสนุนการ

ดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย แบ่งเป็นปัจจัยภายใน ได้แก่คณะกรรมการกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม เช่น ได้รับความเข้าใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ การหมุนเวียนกันเป็นคณะกรรมการกลุ่มในหมู่สมาชิกและความสามัคคีภายในกลุ่ม ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผู้วิจัย หน่วยงานในพื้นที่และแหล่งทุน เงื่อนไขที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย ได้แก่ การศึกษาดูงานและการให้การสนับสนุนทางวิชาการ

รัตนพันธ์ ศรีคล้าย ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน : ศึกษากรณีกลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนของคนในชุมชนด้วยวิธีการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างแหล่งเงินทุนของชุมชนทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริม คือ 1. การจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน 2. มีการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน 3. มีผู้นำที่เข้มแข็ง กล้าคิดกล้าทำ ซื่อสัตย์และมีความคิดสร้างสรรค์ทำงานเพื่อกลุ่มอย่างจริงจัง ไม่มีสิทธิพิเศษการทำงานมีลักษณะโปร่งใสไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว 4. สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีคุณภาพ มีโลกทัศน์กว้างไกล รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น 5. มีวิธีการทำงานที่มีแบบแผนเป็นของตนเองและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน 6. มีการพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งน่าจะพัฒนาเป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนาเป็นส่วนรวมต่อไป

จรัญ พุฒิมวงค์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มมี 2 ลักษณะคือ 1. การศึกษาที่เกิดจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่เกิดขึ้นภายในสมาชิกกลุ่มในการพบปะ พูดคุยกันเองในชุมชนตามกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านจากการที่มีการพบปะพูดคุยกับสมาชิกองค์กรภายนอกที่มาศึกษาดูงานและจากการไปศึกษาดูงานหมู่บ้านที่ประสบผลสำเร็จ 2. กระบวนการทางการศึกษาอย่างเป็นทางการในรูปแบบการฝึกอบรม การสัมมนาในระยะสั้นๆ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาสำหรับผู้นำกลุ่มเพื่อให้สามารถนำไปเผยแพร่แก่สมาชิกกลุ่มต่อไป และปัจจัยที่ทำให้กลุ่มคงอยู่ ได้แก่ การปรับตัวของกลุ่มในการกำหนดเป้าหมาย การมีความสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่ม การสร้างบรรยากาศภายในกลุ่ม ประสิทธิภาพของกลุ่มและกิจกรรมของกลุ่ม บทบาทของการศึกษาที่มีผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์ คือ ศึกษาด้วยตนเองของสมาชิกกลุ่มแก้ปัญหาของตนเองและของกลุ่มได้

ทัศนัย พิริยาสัยสันติ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสถาบันชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทุ่งมน จังหวัดสุรินทร์ จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ผลักดันการเข้าร่วมของประชาชน ได้แก่ ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม เช่น ความยากจน ระบบเครือญาติ ประเพณีหรือวัฒนธรรมและความขัดแย้ง การได้รับความสนับสนุนจากผู้นำชุมชนและได้รับผู้ช่วยสารอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยภายในหมู่บ้านที่ทำให้ชาวบ้านรวมตัว

กันก่อตั้งกลุ่ม ส่วนปัจจัยภายนอกชุมชน คือ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ามาให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม และปัจจัยด้านผลประโยชน์ คือ การได้รับการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งการได้รับความรู้ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ชาวบ้านเข้ามาเป็นสมาชิกเพื่อทำกิจกรรมที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

นิตยา ชนปราคาเปรื่อง (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อการจำแนกกลุ่มมี 5 ประการ คือ 1. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ 2. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนากร 3. ความเชื่อถือในตัวเจ้าหน้าที่ 4. ความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก 5. ขนาดของครอบครัวโดยสมการจำแนกประเภทที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05-0.001 และมีอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้ที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสูง โดยมีค่า Canonical Correlation เท่ากับ 0.9354 เมื่อนำสมการไปทดสอบสามารถคาดคะเนความเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้ถูกต้องสูงสุดคือ คาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 98.15

มนตรี ปานกล้า (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า 1.กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดลำปางเพิ่มจาก 134 กลุ่ม ในปี 2539 เป็น 193 กลุ่ม ในปี 2541 ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ สมาชิกของกลุ่มได้เพิ่มจาก 13253 ราย เป็น 18512 ราย เงินสะสมของกลุ่มเพิ่มจาก 25,834,644 บาท เป็น 3,694,8972 บาท และเงินให้กู้เริ่มจาก 18,576,165 บาท เป็น 271,210,677 บาท 2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนใกล้เคียงกันเกือบทั้งหมดมีอาชีพด้านการเกษตร คณะกรรมการส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่กรรมการระหว่าง 2-4 ปี เกินกว่าครึ่งเคยเข้ารับการอบรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ส่วนมากมีความรู้ระดับปานกลางเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม 3. ด้านเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชน 20 ปี ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ นโยบายเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองอย่างดี ในเรื่องการค้าดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้มากในเรื่องทุนหมุนเวียนและเงินทุนของกลุ่ม มีความรู้ปานกลางในเรื่องการบัญชีการศึกษาความเป็นไปได้ของทุน อัตราดอกเบี้ย เงินปันผล ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มฯ ได้อย่างสมบูรณ์

ศิริวัฒน์ เกียรติธรรม (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการค้าดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหัวฝ้าย ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่าการจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหัวฝ้ายจัดโครงสร้างคณะกรรมการบริหารตามอำนาจหน้าที่แบ่งเป็น 4 คณะ คือ คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการบริหารมีจำนวน 14 คน คัดเลือกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิก คณะกรรมการกำหนดแผนในการประชุมคณะกรรมการปีละ 4 ครั้ง

กำหนดการประชุมใหญ่สมาชิก ปีละ 2 ครั้ง กำหนดรับฝากเงินสัจจะสะสมทุกวันที 1-3 ของทุกเดือน กำหนดรับค่าของกู้เงินประจำปีก่อนวันที่ 31 มกราคม และค่าของกู้ประจำเดือนก่อนวันเริ่มต้นเดือนที่ของกู้ กำหนดวันสิ้นสุดปีบัญชีคือวันที่ 31 มกราคมของทุกปี การสั่งการทำโดยคณะกรรมการบริหารตามระเบียบที่กำหนดไว้ หากมีปัญหาออกเหนือจากที่กำหนดไว้ต้องนำเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบและสมาชิก

วิไล รอดถาวร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า 1. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมีประสิทธิผลการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพค่อนข้างมากนอกจากนี้ยังพบว่า อาชีพของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความรู้ความเข้าใจและประสิทธิผลการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่มีความสัมพันธ์กัน 2. สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเห็นว่าโดยภาพรวมประสิทธิผลการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเฉลี่ยมีประสิทธิภาพค่อนข้างมาก สมาชิกมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อการบริหารงานของคณะกรรมการอยู่ในระดับพอใจและพบว่าสมาชิกที่เป็นเพศชายเห็นว่าการบริหารงานของคณะกรรมการมีประสิทธิผลน้อยกว่าความคิดเห็นของสมาชิกเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญและมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ของคณะกรรมการน้อยกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3. สำหรับในด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มไม่ก้าวหน้าคือการขาดการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และการขาดการติดตาม ประเมินผลของเจ้าหน้าที่

ประหยัด ปัญญาณี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชนกรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตภูพิงค์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเข้มแข็งของชุมชนด้านกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนพบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตภูพิงค์มีการตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือแก้ไขปัญหาพร้อมกันของสมาชิกกลุ่มๆ การทำประชาพิจารณ์เพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหาพร้อมกันมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือความรู้เดิมของชุมชนในการแก้ไขปัญหา มีการหาความรู้ใหม่จากภายนอกในกรณีที่มีภูมิปัญญาเดิมไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ และการผนวกองค์ความรู้ใหม่จากภายนอกเข้ากับองค์ความรู้เดิมเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ของชุมชน ผลการวิจัยไม่พบองค์ประกอบความเข้มแข็งของชุมชนด้านการเรียนรู้ในประเด็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การวิจัยพบว่าผู้นำกลุ่มออมทรัพย์มีความรู้ความสามารถและทักษะการบริหารงานผู้นำกลุ่มมีความสามารถด้านความคิด มีศีลธรรม ประสานผลประโยชน์ร่วมเพื่อส่วนรวมและมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารให้แก่สมาชิก ส่วนองค์ประกอบความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการพบว่ากลุ่มออมทรัพย์

เพื่อการผลิตทุฟิงค์มีอุดมการณ์ส่วนร่วมในการพึ่งพาตนเอง มีการจัดองค์กรและแบ่งหน้าที่ต่างๆ ตามความถนัด สมาชิกร่วมรับและแบ่งปันความสำเร็จและมีการอกระเบียบด้วยตนเอง โดยใช้ มาตรการทางสังคมเป็นหลัก

กำพล ฌวีภักดิ์ และคณะ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ และอุปสรรคในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทุ่งไส เป็นการศึกษาเพื่อให้กลุ่ม สามารถดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับสมาชิกกลุ่มได้อย่างยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มออมทรัพย์บ้านทุ่งไสเกิดจากการร่วมตัวของผู้นำ โดยนำประสบการณ์การทำ กลุ่มออมทรัพย์ที่บ้านศิริวงมาปรับใช้ การดำเนินงานของกลุ่มเริ่มต้นจากสมาชิกจำนวน 71 คน ในปี 2541 เงินสัจจะสะสมจำนวน 9,400 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 328 คน ในปี 2546 เงินสัจจะจำนวน 1,486,400 บาท โดยมีสมาชิกผู้เงินจำนวน 1,712,500 บาท และมีกำไรสุทธิเป็นเงินจำนวน 192,299.05 บาท กิจกรรมของกลุ่มนอกจากการออมเงินและปล่อยกู้แล้วยังร่วมทุนทำโรงผลิตน้ำดื่ม และร่วม โครงการสวัสดิการชุมชนเพื่อผู้ยากลำบาก โดยการสนับสนุนของกองทุนเพิ่มสังคมโดย เป็นช่องทางในการบริหารจัดการเงินทุนช่วยเหลือผู้ยากลำบาก และผู้ด้อยโอกาสในช่วงวิกฤต เศรษฐกิจด้วย โดยปัจจัยที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์บ้านทุ่งไสประสบความสำเร็จในการดำเนินงานมาจาก 1) สภาพชุมชนบ้านทุ่งไสมีทรัพยากรธรรมชาติค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ 2) ธรรมชาติของกิจกรรมการของกลุ่มมีหลายคนที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่นับถือของสมาชิก มีความซื่อสัตย์ เสียสละ และมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน 3) การเรียนรู้สนับสนุนจากภายนอก โดยเฉพาะการเข้าร่วมกับองค์กรเครือข่ายการเงินชาวบ้านเมืองนครซึ่งเป็นเงื่อนไขให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมาก

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ที่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยเลือกศึกษาการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการเป็นส่วนประกอบ มีวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

การกำหนดพื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ที่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนถือว่าเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ประสบความสำเร็จในการบริหารของ ต.บางเลน และถือเป็นโครงการนำร่องของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลนที่ใช้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอบางเลน

การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งสามารถแยกย่อยออกได้ดังนี้ คือ ประธานและคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน จำนวน 8 คน สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน จำนวน 10 คน และพัฒนากรที่รับผิดชอบติดตามผลการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน จำนวน 1 คน

ขั้นตอนในการศึกษา

ขั้นตอนในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลทุติยภูมิ เช่น แผนชุมชนปี 52 , ระเบียบข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, สมุดบันทึกการประชุมของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประจำปี 2552
2. ศึกษาจากข้อมูลภาคสนาม โดยเลือกใช้วิธี

- การสัมภาษณ์ (Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลภาคสนามหรือการออกพื้นที่ ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์คนในพื้นที่ และรวมไปถึงการสนทนากับคนในชุมชน ซึ่งผู้ศึกษาจะเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงที่สังเกตได้

เครื่องมือในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดเครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคำถาม ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสนทนา และการสัมภาษณ์
2. สมุดบันทึก
3. กล้องถ่ายรูป และเครื่องบันทึกเสียง

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้รวบรวมทั้งหมดจากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมินำมาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
2. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสนทนา
3. บันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอเนื้อหาโดยวิธีพรรณน

1

ระยะเวลาการดำเนินงาน

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา เก็บข้อมูล สรุปรายผล ตั้งแต่เดือน มิถุนายน -

ธันวาคม 2552

ที่	ขั้นตอนในการศึกษา	ระยะเวลาในการดำเนินงาน						
		มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.	ศึกษาข้อมูลเอกสาร	↔						
2.	สร้างเครื่องมือในการศึกษา		↔					
3.	ลงพื้นที่เก็บข้อมูล			↔	↔			
4.	วิเคราะห์ข้อมูล					↔	↔	
5.	สรุป อภิปรายและเรียบเรียงผลการศึกษา							↔

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษา การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ. นครปฐม นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ลักษณะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้ศึกษาใช้ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนามเป็นหลักและใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนประกอบ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง คือ เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ผู้ศึกษาสามารถอธิบายผลจากการศึกษาได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน
ประวัติโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้านบางเลน

1. ประวัติ สถานที่ตั้งและอาณาเขต

“บางเลน ” ชื่อนี้เกิดขึ้นเนื่องจากในสมัยก่อนมีแม่น้ำท่าจีนเป็นท่าเรือพาณิชย์ขนส่งสินค้าทางน้ำ และเดินทางคมนาคมทางน้ำ การไป-มาติดต่อกันสะดวกมาก คำว่า “บ้านบางเลน” มีความหมายว่า “บ้านหรือสถานที่ที่เป็นโคลนหรือเลน ” ในสมัยนั้นมีแต่พื้นดิน เวลาน้ำขึ้นหรือฝนตกหนักก็จะเป็น โคลนหรือเลน อันหมายถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นดินและน้ำ บ้านบางเลนพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ชาวบ้านเรียกว่าท้องกระทะ ถึงเวลาเดือน 10-12 ของทุกปี จะมีน้ำป่าไหลหลากจากทางเหนือลงสู่แม่น้ำท่าจีน เข้ามาทับถมในพื้นที่ กลายเป็นพื้นที่ที่มีดินอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว และเป็นอยู่อาศัยน้ำ ชาวบ้านจึงได้ตั้งชื่อชุมชนแห่งนี้ว่า “บ้านบางเลน”

2. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ 950 ไร่เศษ หรือประมาณ 1,152,000 ตารางกิโลเมตร บ้านบางเลน เป็นหมู่บ้านที่มีลักษณะภูมิประเทศพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีอากาศดีตลอดปี เนื่องจากมีน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีคลองส่งน้ำ สำหรับทำการเกษตรได้ตลอด ภูมิประเทศและอากาศเหมาะสมอย่างยิ่งกับการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำนา เลี้ยงปลา ปลูกผัก ปลูกบัวสาย เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ติดแม่น้ำท่าจีนภายในเขตหมู่บ้านจะปลูกต้นไม้ทำให้อากาศไม่ร้อนมากนักในช่วงฤดูร้อนชาวบ้านส่วนใหญ่สะดวกต่อการประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงปลา ปลูกผัก

มีอาณาเขตติดต่อกัน ดังนี้ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน (2552:6)

ทิศเหนือ ติดกับ หมู่ที่ 8,9 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน

ทิศใต้ ติดกับ หมู่ที่ 3 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน

ทิศตะวันออก ติดกับ แม่น้ำท่าจีน

ทิศตะวันตก ติดกับ หมู่ที่ 11 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน

3. ประชากรและที่อยู่อาศัย

หมู่บ้านบางเลน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 267 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด 1,271คน เป็นชาย 516 คน หญิง 755 คน จำนวนผู้สูงอายุ 93 คน ผู้พิการ 6 คน สภาพบ้านเรือนส่วนมากเป็นบ้านของตนเอง ทาวน์เฮาส์ และบ้านเช่า สภาพบ้านเรือนของประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีลักษณะที่ค่อนข้างคงทนถาวรหลังจากด้วยกระเบื้อง นับว่าประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างดี

4. การประกอบอาชีพ

อาชีพของประชากรในหมู่บ้านบางเลน คือ อาชีพหลัก ประชากรของหมู่บ้านบางเลนจะทำอาชีพ เลี้ยงปลา ทำนา ส่วนอาชีพรอง คือ สวนผักตบชวา ปลูกบัว ทำกระสอบ รายได้ของคนในหมู่บ้านอยู่ระดับปานกลาง การอพยพไปทำงานต่างถิ่นไม่พบในหมู่บ้านบางเลน เพราะในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงหมู่บ้านมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ประมาณ 3 โรงงาน จึงกล่าวได้ว่าพื้นฐานของประชากรด้านการประกอบอาชีพและรายได้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

5. บริการสาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกในหมู่บ้าน

หมู่บ้านบางเลนเป็นหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน การบริการสาธารณะภายในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนมัธยม 1 แห่ง (โรงเรียนบางเลนวิทยา) มีอาคารอเนกประสงค์ใช้ประโยชน์ได้ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การจัดงานกินเลี้ยงหรืองานเลี้ยงสังสรรค์ของคนในหมู่บ้าน การคมนาคมสะดวกสบาย ในหมู่บ้านมีถนน 4 สาย มีตู้โทรศัพท์ในหมู่บ้าน ผู้รับจดหมายในหมู่บ้าน 1 ตู้ และมีหอกระจายข่าว 1 แห่ง

6. แหล่งน้ำและการใช้น้ำ

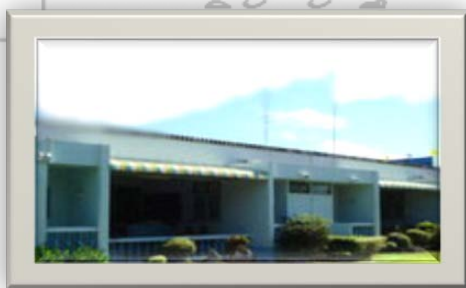
ด้านน้ำดื่มและน้ำใช้ หมู่บ้านบางเลนมีแหล่งน้ำประปา 3 แห่ง เทศบาล 1 แห่ง และมีแม่น้ำท่าจีนที่ใช้ทางการเกษตรไหลผ่านหมู่บ้าน อีกทั้งยังมีคลองชลประทานประปา นครหลวงอีก 1 แห่ง ดังนั้น ในด้านน้ำดื่มและน้ำใช้จึงมีความอุดมสมบูรณ์ดีไม่ขาดแคลน

7. การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านบางเลนจบการศึกษากะบังคับ และมีจำนวนไม่น้อยที่มีการศึกษาสูงกว่ากะบังคับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับปริญญาตรี สำหรับการฝึกอบรมต่างๆ มีการฝึกอบรมอาชีพและด้านสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และในด้านของศิลปวัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง คือ วัดบางเลน

8. สาธารณสุขและการอนามัย

ในด้านสาธารณสุขของประชากรในหมู่บ้านบางเลนในเรื่องต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลบางเลนเป็นอย่างดี และอีกทั้ง ยังมี อาสาสมัครสาธารณสุข คอยให้คำแนะนำอยู่ภายในหมู่บ้าน รวมไปถึงการออกให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่คนในหมู่บ้าน เช่น ในทุก ๆ เดือนจะมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแจกทรายอะเบท และเข้ามาตรวจรักษาในเรื่องของโรคเบาหวาน/ความดัน และในด้านของสิ่งแวดล้อม ก็จะมีการเก็บขยะหรือตัดหญ้าภายในหมู่บ้านทุกๆ 3 เดือน

ลักษณะการบริหาร

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนนับเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ ตำบลบางเลน และถือเป็นโครงการนำร่องของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลนที่ใช้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอบางเลน การศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวความคิดด้านการบริหารองค์การมาเป็นกรอบในการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ลักษณะ การบริหารนโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารคน การบริหารเงิน การบริหารกลุ่ม การมีส่วนร่วม และปัญหาที่พบในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงทำให้ได้ข้อมูลดังนี้

1. นโยบาย

นโยบายเป็นสิ่งที่กำหนดว่าจะทำอะไร จะทำเมื่อไร ใครเป็นคนทำ เป็นต้น นโยบายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมเป็นนโยบายการทำงานที่คณะกรรมการร่วมกับสมาชิกเป็นผู้จัดทำขึ้นซึ่งปรากฏในเอกสารระเบียบข้อบังคับของการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

1.1 วัตถุประสงค์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ดังนี้

1. เพื่อให้สมาชิกรู้จักประหยัด
2. เพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสกู้ยืมเงิน ไปปรับปรุงในด้านการประกอบอาชีพของตนเองและครอบครัว
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเพิ่มกำลังด้านเงินทุนเพื่อการผลิต
4. เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสกู้ยืมเงินในเมื่อเกิดสถานะเดือดร้อน ปัจจุบันทันด่วน ซึ่งเกิดแก่ครอบครัวของสมาชิก

5. เพื่อบริการและจัดสวัสดิการ ในด้านเครื่องอุปโภคบริโภคในครอบครัวแก่สมาชิกของกลุ่ม

“ที่มิมีการจัดตั้งกลุ่มก็เพื่ออยากให้ชาวบ้านรู้จักออกออมเงินไว้ใช้ และเพื่อเป็นการเสริมสร้างนิสัยในการรักการออมให้กับชาวบ้าน” (ชนภาค รักษาอุดมโชค 2552)

“ในส่วนของกรมพัฒนาชุมชนได้มีการส่งเสริมและพัฒนาทุนให้ประชาชนในชนบทรวมตัวกันระดมเงินออมเพื่อจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านของเงินทุนประกอบอาชีพหรือใช้ในยามเดือดร้อน” (สุนทร ชาริรัชต์ 2552)

“ข้อดีของการจัดตั้งกลุ่มก็เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการทำบัญชีครัวเรือน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการประหยัด และจะได้มีเงินไว้ใช้ในยามที่เดือดร้อน ” (อุบลรัตน์ ศรีสังวาล 2552)

1.2 ความสำคัญในการจัดทำนโยบายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ในการจัดทำนโยบายในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านบางเลน กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจในการสนองนโยบายกระทรวงมหาดไทยในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและวิสาหกิจชุมชน และส่งเสริมระบบการจัดการทุนของชุมชนและการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนด้วยวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและสามารถพึ่งตนเองได้ โดยจะเป็นความสำคัญในการพัฒนาทุนโดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชนบทรวมตัวกันระดมเงินออมเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนของชุมชนในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านของเงินทุนประกอบอาชีพ และใช้จ่ายในยามที่เดือดร้อน สมาชิกจะต้องได้รับประโยชน์สูงสุดจากการรวมกลุ่มเพื่อระดมเงินทุน การบริหารกลุ่มที่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุข

“นโยบายในการบริหารงานของกลุ่มถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพราะถ้านโยบายในการบริหารงานสร้างประโยชน์และสามารถทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตนเองและครอบครัวมีความสุข” (ผกามาลย์ จันทร์มีชัย 2552)

“นโยบายที่ดีนั้น จะทำให้คนรู้จักการพึ่งพาตนเอง รู้จักกิน รู้จักใช้ รู้จักอดออม เพื่อให้ตนเองและครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น” (ชนภาค รักขอุดมโชค 2552)

“คณะกรรมการทุกคนก็ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบาย เพราะชาวบ้านทุกคนสามารถเสนอแนะความคิดเห็น ถือได้ว่าเป็นการร่วมมือร่วมใจได้เป็นอย่างดี เพราะถ้านโยบายในการบริหารงานดี ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้นั้นก็จะมากตามไปด้วย” (จุฑามาศ สมบูรณ์ 2552)

1.3 วิธีการจัดทำนโยบายการบริหารงาน

นโยบาย คือ หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งเป็นแนวคำเนิการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้มีการจัดตั้งนโยบายการบริหารงานขึ้นในวันที่มีการประชุมสามัญประจำปี ซึ่งวิธีการจะประกอบไปด้วย คือ

1. คณะกรรมการและสมาชิกเป็นผู้เสนอแนะนโยบายการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนร่วมกัน

2. เมื่อสมาชิกรับทราบนโยบายการบริหารงานแล้วสมาชิกจะมีส่วนร่วมโดยการยกมือว่าเห็นด้วยกับแนวนโยบายนั้นหรือไม่

3. นโยบายไหนได้รับความเห็นชอบและเห็นด้วยจากสมาชิกก็จะได้รับการบันทึกไว้ในนโยบายการบริหารงานประจำปี

“ในการจัดทำนโยบายนั้นก็จะจัดทำกันในวันที่มีกาประชุมสามัญประจำปี ซึ่งจะเป็นการนัดประชุมใหญ่ สมาชิกจะมาพร้อมแสดงความคิดเห็นกัน ในการประชุมก็จะมีพัฒนากร และเจ้าหน้าที่จากกรมตรวจบัญชีมาร่วมในการประชุมด้วย” (อารีวรรณ คำกรองแก้ว 2552)

“มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อจัดทำนโยบาย และมีส่วนร่วมในการรับทราบแนวทางในการบริหารงานประจำปี และร่วมแสดงความคิดเห็นบ้างเป็นบางครั้ง” (ใส ป้อมฤทธิ์ 2552)

“เข้าร่วมทุกครั้งเมื่อคณะกรรมการเรียกประชุม และมีส่วนร่วมในการยกมือโหวตแสดงความคิดเห็นเมื่อคณะกรรมการถามความคิดเห็นจากสมาชิก” (พิทักษ์ เกษมจิตต์ 2552)

1.4 คุณสมบัติของผู้นำ

ผู้นำในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เพราะผู้นำจะเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการสร้างความสำเร็จให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบางเลน ผู้นำก็เป็นบุคคลสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความตั้งใจในการบริหารงาน และจะต้องยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ ความไว้วางใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานและต้องอยู่ในระบอบประชาธิปไตยซึ่งทุกคนจะมีสิทธิในการร่วมกันคิดร่วมกันทำอย่างเท่าเทียมกัน

“การที่จะเข้ามาเป็นผู้นำในการบริหารงานนั้น ไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเด่นอะไร ขอให้มีความตั้งใจจริงที่จะทำงานและที่สำคัญจะต้องมีความซื่อสัตย์ด้วย” (ชนภาค รักษอุคม โชค 2552)

“คณะกรรมการในการทำงานจะต้องรู้เขา รู้เรา และจะต้องเชื่อใจกันในการทำงานองค์กรถึงจะอยู่รอดได้ เมื่อตัดสินใจจะทำอะไรจะต้องตัดสินใจร่วมกัน และมองแนวทางในการทำงานและจะไม่โยนความรับผิดชอบให้ใครคนใดคนหนึ่ง” (ศิริชัย จันทรมีชัย 2552)

“สิ่งสำคัญในการทำงานกับกลุ่มออมทรัพย์จะต้องยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน” (ผกามาลย์ จันทรมีชัย 2552)

2. การวางแผน

การวางแผน คือ การหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยใช้ปัจจัยต่างๆและมี เหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งแผนงานของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นแผนงานที่คณะกรรมการบริหารจัดการจัดทำขึ้นซึ่งปรากฏใน เอกสารระเบียบข้อบังคับของการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาคนภายในชุมชนบ้านบางเลน ส่งเสริมพัฒนาสังคมทั่วไป
2. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของสมาชิก
3. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักดำเนินงานของกลุ่มด้วยตนเองตามหลักประชาธิปไตย
4. ส่งเสริมให้สมาชิก รู้จักการ ออมทรัพย์ โดยแบ่งรายได้ของ สมาชิก ไว้ร่วมกัน ในทางที่มั่นคงและได้รับประโยชน์ร่วมกันตามสมควร ดังนั้นจึงต้องส่งเงินสัจจะสะสมด้วยความ สม่ำเสมอ
5. จัดการบริการรับฝากเงินและหาทุนในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมทั้ง ให้บริการเงินกู้ เพื่อลงทุนประกอบอาชีพและสวัสดิการต่างๆของครอบครัว
6. จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกคุ้มครองสิทธิและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก เช่น ในเรื่องการจัดสรรเงินปันผลให้กับสมาชิก
7. ร่วมมือกับกลุ่มอาชีพอื่นๆที่เป็นสมาชิกของกลุ่มดำเนินการส่งเสริมอาชีพ จัดบริการรับฝากเงินและให้กู้แก่กลุ่มที่เป็นสมาชิก
8. กระทำกิจกรรมอื่นใดโดยไม่ขัดกับหลักการ และตัวบทกฎหมายบ้านเมืองเพื่อเป็น การส่งเสริมในเรื่องการร่วมมือร่วมใจทำให้เกิดความสามัคคี

“คณะกรรมการร่วมกันวางแผนและจัดระเบียบของกลุ่ม การวางแผนด้านการเงิน การจ่าย เงินกู้ของสมาชิก การจัดสรรผลกำไร และนอกจากนี้การออมก็จะทำให้ชีวิตของประชาชนมีความสุข ยิ่งขึ้น” (ผกามาลย์ จันทรมิชัย 2552)

“ในการวางแผนการบริหารงานของกลุ่มนั้นก็เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเพื่อเป็น การนำเงินออมที่สมาชิคนำมาออมกับกลุ่มนั้น ไปทำการปล่อยกู้ ซึ่งส่วนมากบุคคลที่กู้ยืม ไปจะ นำไปใช้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ” (ชนภาค รักษาอุดมโชค 2552)

“เนื่องจากตัวของดิฉันมีอาชีพทำบัว และเคยมีการกู้ยืมเงินของกลุ่มออมทรัพย์มาใช้ในการ หมุนเวียนเพื่อเอามาประกอบอาชีพ ในการซื้อวัตถุดิบแล้วจะต้องมีการจัดระบบเงินที่ดี เพราะจะต้อง เก็บเอาไว้ส่งเงินกู้คืนและนำเงินมาหมุนเวียนประกอบอาชีพต่ออีกด้วย” (สุนันท์ พักประไพ 2552)

“ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งจะเน้นในเรื่องของการออมเงิน การกู้ยืมเงิน และการส่งเงินสัจจะออมทรัพย์ ซึ่งจะช่วยให้ตัวของคิฉันสามารถจัดระเบียบกับรายได้ที่ได้มาได้มา เพราะจะต้องแยกออกเป็นเงินในการประกอบอาชีพและเอาไว้ออมด้วย” (สุภา เกษมจิตต์ 2552)

“ทำให้รู้จักการวางแผนการใช้เงินเป็นอย่างดี เพราะว่าตัวของข้าพเจ้ามีบุตรที่ยังศึกษาอยู่ 2 คน จึงจะต้องแบ่งเงินไว้เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรและยังจะต้องเหลือไว้กิน เหลือเก็บ และเหลือใช้เพื่อเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว” (สมพล มาสมบุญ 2552)

2.1 แนวทางปฏิบัติ หรือระเบียบการต่างๆของกลุ่มตามหลักฐานประกอบคำบอกเล่าของ คณะกรรมการซึ่งกลุ่มได้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่กรมการพัฒนาชุมชน ได้ให้แนวทางไว้ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้นำมาประยุกต์ หรือปรับปรุงข้อมูลต่อไปนี้

การรับสมาชิก

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนหมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัด นครปฐม ได้ทำการจัดตั้งกฎระเบียบข้อบังคับในการรับสมาชิกคือ

1. สมาชิกจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ใน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัด นครปฐม ทั้งนี้จะต้องมีสมาชิกรับรองคำประกัน 2 คน
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะหรือถ้าเป็นผู้เยาว์ต้องได้รับคำยินยอมจากผู้ปกครอง
3. เป็นผู้ที่มีนิสัยดีงามประกอบสัมมาอาชีพไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
4. เป็นผู้พร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบบังคับกลุ่ม
5. คณะกรรมการเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิกได้

“ในการรับสมาชิกนั้น คณะกรรมการจะพิจารณาจากอาชีพและจำนวนเงินที่สมาชิกได้มาเข้า หนุนไว้เพราะคุณสมบัติของสมาชิกที่ดีจะนำไปสู่ความสามารถในการส่งเงินเวลาผู้ด้วย ” (พิสิฐ กล่อม เกลี้ยง 2552)

“สมาชิกทุกคน ทุกอาชีพ สามารถเข้ามาเป็นสมาชิกกับกลุ่มออมทรัพย์ได้ และทุกคนจะมี ส่วนในการแสดงความคิดเห็น และจะได้รับสวัสดิการจากกลุ่มได้อย่างเสมอภาคกัน และจะต้องฝาก เงินไว้ 6 เดือนก่อน จึงจะทำการกู้ได้” (พิทักษ์ เกษมจิตต์ 2552)

“คนนอกหมู่บ้านไม่สามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้ การได้รับเงินปันผลจะได้รับก้นมากตาม จำนวนหุ้นที่สมาชิกมาออมไว้กับกลุ่ม” (วินัย ศรีสังวาลย์ 2552)

“สมาชิกแรกเข้าจะต้องผ่านการอนุมัติจากประธานกลุ่มออมทรัพย์เสียก่อน เพื่อคุณถึงคุณสมบัติของสมาชิก เพราะคุณสมบัติที่ดีจะนำไปสู่การกู้ที่ดีด้วย” (ผกามาลย์ จันทรมีชัย 2552)

การส่งเงินสัจจะ

เงินสัจจะสะสม หมายถึง เงินที่สมาชิกสะสมไว้กับกลุ่มอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนได้กำหนดส่งเงินค่าสัจจะทุกวันที่ 5 ของเดือน

การเก็บรักษาเงินของกลุ่ม

ฝากไว้กับธนาคารออมสิน อำเภอบางเลน โดยประธานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นผู้นำไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน อำเภอบางเลน

“การเก็บเงินของกลุ่มออมทรัพย์ก็จะนำไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน ถ้าเดือนไหนสมาชิกกู้เงินไปไม่หมด คณะกรรมการก็จะนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารก่อน” (ชนภาค รักษาอุดมโชค 2552)

“เงินที่ได้จากการส่งสัจจะของสมาชิก นอกจากจะนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกของกลุ่มแล้วนั้น ส่วนที่เหลือก็จะนำไปฝากไว้กับธนาคารก่อน” (ผกามาลย์ จันทรมีชัย 2552)

การปันผลประโยชน์ให้สมาชิกกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนได้มีการแบ่งผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก ทุกวันที่ 5 มกราคมของทุกปี โดยการปันผลจากเงินฝากค่าหุ้นแต่ไม่มีการเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก

“คณะกรรมการจะมีการเรียกสมาชิกมาประชุมกันในวันที่ 5 ของเดือนมกราคม สมาชิกก็จะมารวมตัวกันที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ แล้วมารับเงินกับเหรียญ” (น้อม ทับทิม 2552)

“ในการให้เงินปันผลแก่สมาชิกนั้น ถือเป็นการสร้างแรงจูงใจแก่สมาชิกและยังถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นเมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกแล้วจะมีการรับเงินปันผลและได้รับสิทธิประโยชน์มากมาย” (ผกามาลย์ จันทรมีชัย 2552)

2.2 แผนงานระยะต่อไป

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนไม่มีแผนงานต่อไปในอนาคต ซึ่งในการบริหารกลุ่มจะยังคงใช้แผนงานแบบเดิมที่เคยใช้อยู่เรื่อยๆ ไป เพราะในการบริหารงานคณะกรรมการส่วนใหญ่จะเป็นชุดเดิม จึงทำให้แผนงานไม่มีการเปลี่ยนแปลงจะยังคงใช้แผนเดิมในการบริหารงาน

“เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกลุ่ม มาเข้าร่วมประชุมทุกครั้งไม่ค่อยได้ขาดเพราะว่าจะได้ไม่เสียประโยชน์ และก็ยังมีการเสนอความคิดเห็น เป็นสิ่งที่ดีนะเพราะถือได้ว่าการทำงานของคณะกรรมการโปร่งใสจริงๆและเป็นประชาธิปไตย” (อุบลรัตน์ ศรีสังวาล 2552)

“หลังจากได้มีการวางแผนการเก็บเงินเพื่อนำมาฝากและนำมาส่งสัจจะทุกๆเดือนแล้วมันทำให้ครอบครัวเรารู้จักการจัดการ โดยจะแบ่งแยกเงินเก็บไว้ส่งสัจจะมันทำให้ถึงเวลาส่งก็ไม่ต้องยุ่งยาก” (พิสิฐ กล่อมเกลี้ยง 2552)

“ที่มีอาชีพทำแพปลา นะ แต่ก็คิดว่าถ้ามีเงินแล้วไม่รู้จักการใช้จ่าย ไม่รู้จักการจ้ดเก็บให้ดีเงินมันก็ไม่เหลือ เราต้องรู้จักเก็บ รู้จักใช้แบ่งแยกส่วนเงินค่าใช้จ่ายของครอบครัว ชีวิตเราจะได้ไม่ประมาท” (เดือนใจ ศรีสังวาล 2552)

3. การจัดองค์กร

รูปแบบโครงสร้าง การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ใช้หลักการดำเนินงาน วิธีการ ขั้นตอน จากแนวทางของกรมพัฒนาชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ใช้รูปแบบและโครงสร้างการจัดองค์กรแบบเดียวกับโครงสร้างการจัดองค์กรของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งจะประกอบไปด้วยคณะกรรมการ 11 คน เรียกว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งประกอบไปด้วย ประธาน รองประธาน เற்றுญติก เลขานุการ ผู้ช่วยற்றுญติก ประชาสัมพันธ์ ผู้ตรวจสอบ จำนวน 3 คน ผู้ทวงหนี้ จำนวน 2 คน

3.1 รูปแบบและโครงสร้าง

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ประกอบไปด้วยคณะกรรมการบริหารงานทั้งหมด 11 คน ซึ่งแต่ละคนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.	ด.ต. ธนภาค รักษอุดมโชค	ตำแหน่ง ประธาน
2.	นายนิ่ม ทับทิม	ตำแหน่ง รองประธาน
3.	นางสาวผกามาลย์ จันทรมิชัย	ตำแหน่ง เற்றுญติก
4.	นางชนัญญา ทาลี	ตำแหน่ง เลขานุการ

5.	นางจุฑามาศ สมบูรณ์	ตำแหน่ง	ผู้ช่วยเหรัญญิก
6.	นายวินัย ศรีสังวาล	ตำแหน่ง	ประชาสัมพันธ์
7.	นายประยูร อัจฉา	ตำแหน่ง	ตรวจสอบ
8.	นายธีระ คล้ายจันทร์พงศ์	ตำแหน่ง	ทวงหนี้
9.	นางอารีวรรณ คำกองแก้ว	ตำแหน่ง	ตรวจสอบ
10.	นายร่มโพธิ์ มูลทองน้อย	ตำแหน่ง	ทวงหนี้
11.	นายละมัย สะสมทรัพย์	ตำแหน่ง	ตรวจสอบ

“ในการคัดเลือกคณะกรรมการนั้นจะต้องใช้ระบอบประชาธิปไตยในการคัดเลือก โดยให้สมาชิกเสนอชื่อคนนั้นเข้ามาทำงาน ซึ่งทุกคนจะมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่มคนที่จะมาเป็นจะต้องมีความเต็มใจรับตำแหน่ง” (สุนันท์ พิภพประไพ 2552)

“จะมีการเลือกคณะกรรมการขึ้นมาใหม่ในทุกๆ ปี โดยให้สมาชิกร่วมกันยกมือแสดงความคิดเห็นว่าจะให้ใครดำรงตำแหน่งต่อไปในปีนั้น แต่คนที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นจะต้องเต็มใจรับตำแหน่งด้วย” (จุฑามาศ สมบูรณ์ 2552)

“มีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม เช่น ยกมือเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการฯ โดยสมาชิกทุกคนจะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการบริหารได้” (พิทักษ์ เกษมจิตต์ 2552)

“ในการคัดเลือกคณะกรรมการที่มาจากระบอบประชาธิปไตยนั้น คณะกรรมการทั้ง 11 คนก็จะมาจากการเสนอชื่อของสมาชิก และที่สำคัญคือ ความเต็มใจในการรับตำแหน่งของคนคนนั้นด้วย ” (ชนภาค รัศมีอุดมโชค 2552)

3.2 จำนวนคณะกรรมการและวิธีการคัดเลือก

สำหรับการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน คณะกรรมการจะประกอบไปด้วย 11 คน ซึ่งคณะกรรมการจะได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกซึ่งจะประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้

1. คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกในวันประชุมสามัญประจำปี เพื่อร่วมกันคัดเลือกคณะกรรมการในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นมาใหม่
2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ชุดเก่าดำเนินการลาออกจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปี
3. สมาชิกทำการเสนอชื่อผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งการดำเนินการจะอยู่บนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย

4. สมาชิกร่วมกัน โหวตชื่อผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

5. เมื่อได้คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้ว ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะถามถึงความสมัครใจในการรับตำแหน่ง ถ้าเกิดความสมัครใจจะให้ดำรงตำแหน่งนั้นทันที

จากการสนทนากับคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ถึงโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม คณะกรรมการได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ดังนี้

“ในรอบปีจะมีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นมาใหม่ 1 ชุด โดยให้สมาชิกเป็นความร่วมมือกัน คัดเลือกให้คนคนนั้นเข้ามาทำงาน” (ผกามาลย์ จันทร์มีชัย 2552)

“ใช้การเสนอชื่อและยกมือโหวตเสียงเอาตามเสียงข้างมากใช้ระบอบประชาธิปไตยในการเลือก กรรมการจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆทุกปี แต่ต้องเต็มใจรับตำแหน่ง” (ชนัญญา ทาสี 2552)

“มีการ โหวตเสียงตอนประชุมใหญ่และเสนอชื่อมีคนรับรองและในการเสนอเสียงก็จะใช้การยกมือเลือกและถามความสมัครใจในการทำงาน กรรมการบริหารงานก็ไม่ได้เงินเป็นค่าตอบแทนอะไร” (วินัย ศรีสังวาล 2552)

“ส่วนใหญ่คนที่เป็นที่คนเดิมสมาชิกเห็นว่าเขาทำงานคืออยู่แล้วไม่อยากจะหาคนใหม่ เพราะถ้าเลือกคนใหม่เข้ามาก็ต้องมาเรียนรู้งานกันใหม่อีก” (เดือนใจ ศรีสังวาล 2552)

3.3 สมาชิกและคุณสมบัติการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำหรับการเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนนั้น

คณะกรรมการมีกฎระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนในการกำหนดคุณสมบัติการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนซึ่งประกอบไปด้วย

1. เป็นผู้ที่พำนัก หรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกลุ่มออมทรัพย์และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์
3. เป็นผู้ที่พร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบกลุ่มออมทรัพย์
4. เป็นผู้ที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ได้มีมติชอบ ให้เข้าเป็นสมาชิก
5. อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์เป็นสำคัญ

6. มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ไม่เกิน 10 หุ้น

“คนนอกหมู่บ้านไม่สามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้ การได้รับเงินปันผลก็จะได้รับกันมากไปตามหุ้นที่ทำการออม และในเวลาถ้าขาดส่งเงินสัจจะจะถูกตัดครั้งละ 500 บาท ” (วินัย ศรีสังวาล 2552)

“สวัสดิการยังมีน้อยเพราะกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มนี้ยังไม่พร้อมมากในเรื่องของเงินทุน เพราะเงินที่ได้มาส่วนใหญ่จะให้สมาชิกกู้ออกไปพัฒนาอาชีพของเขาเสียส่วนใหญ่ ” (ฉัตรชัย เกษมจิตร 2552)

“ทุกคนสามารถเข้าเป็นสมาชิกได้เสมอภาคกันจะดูประวัติในการกู้และกำลังในการส่งเด็กจะได้สวัสดิการเท่าเทียมกับผู้ใหญ่” (อุบลรัตน์ ศรีสังวาล 2552)

“ทุกคน ทุกอาชีพสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้ และทุกคนจะมีส่วนในการเสนอความคิดเห็นในการบริหารได้และทุกคนจะสามารถรับเงินปันผลและสวัสดิการอย่างเสมอภาคต่อกัน ” (พิทักษ์ เกษมจิตร 2552)

4. การบริหารคน

การบริหารคน คนนับว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา เพราะในการพัฒนาเพื่อให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยนั้น จะต้องเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว และยังเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทางด้านจิตใจ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการพัฒนาคนผ่านระบบกลุ่ม ตามหลักและวิธีการพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน จึงทำให้ประชาชนมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน

“ในการสร้างกลุ่มนั้นคนถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเมื่อคนเกิดความเชื่อถือในการบริหารงานกลุ่มก็จะทำให้เกิดความไว้วางใจ เกิดการนำเงินมาออมไว้กับกลุ่มและทำให้เกิดการกู้เงินออกไป เป็นการหมุนเวียนการบริหารงานของกลุ่ม” (อารีวรรณ คำกรองแก้ว 2552)

“กลุ่มออมทรัพย์บางเลนแห่งนี้มีการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่สมาชิก โดยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิก โดยจะมีหลักประกัน คือ เงินฝาก เงินออม ทุกอย่างที่กลุ่มออมทรัพย์บริหารงานนั้นทำตามกฎระเบียบข้อบังคับทุกประการ ดังนั้น จึงเป็นการยืนยันได้ว่า กลุ่มไม่ได้หวังผลประโยชน์อันใด ” (จุฑามาศ สมบูรณ์ 2552)

“จะเน้นการพัฒนาคนผ่านการรวมกลุ่มการออมทรัพย์และการใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะต้องส่งผลดีทางด้านครอบครัว สังคม และทุกคนในหมู่บ้าน ซึ่งผลก็คือ ทุกคนมีเงินฝาก เงินออม จากการทำงานประกอบอาชีพและยังสามารถกู้เงินไปใช้ในยามที่เดือดร้อนได้” (อุบลรัตน์ ศรีสังวาลย์ 2552)

“กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนมีบทบาทในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วย การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งทางด้านจิตใจ สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม” (สุนทร ธารีรักษ์ 2552)

4.1 ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนในการบริหารคน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัด นครปฐม มีการบริหารคนที่ประสบความสำเร็จ เพราะคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน บางเลนจะยึดถือคนเป็นศูนย์กลางในการบริหารงาน ซึ่งคณะกรรมการจะใช้กฎระเบียบข้อบังคับของ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ความไว้วางใจ และความเชื่อใจ ในการบริหารคน เพราะหลักการกู้เงิน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะต้องมีความไว้วางใจและเชื่อใจกันเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้า ประกัน จากอดีตจนถึงปัจจุบันในการบริหารคนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนยังไม่เคย พบปัญหาใดๆ เลย เพราะคณะกรรมการและสมาชิกมีความซื่อสัตย์ และความเสียสละในการทำงาน ซึ่งสิ่งสำคัญคณะกรรมการจะต้องยึดหลักคุณธรรม 5 ประการในการทำงานและบริหารงานกลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการผลิต

5. การบริหารเงิน

ในการบริหารเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน โดยในการบริหารเงินนั้นจะ ไม่ได้นำเงินออมไปทำการผลิตอะไรขึ้นมาขาย และ ไม่ได้นำเงินที่ได้มาสร้างเป็นสหกรณ์แต่อย่างใด เพราะว่าในการบริหารเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเมื่อสมาชิกรนำเงินมาฝากไว้กับ กลุ่ม คณะกรรมการก็จะเอาเงินที่ฝากของสมาชิกรวมกันแล้วนำไปออกกู้แก่สมาชิกทั้งหมดเลย ยกตัวอย่างเช่น ในหนึ่งเดือนคณะกรรมการเก็บเงินได้ 1 แสนบาท คณะกรรมการก็จะปล่อยกู้เงินนั้น ทั้งหมดเลย แต่ก็จะต้องขึ้นอยู่กับคนกู้ในแต่ละเดือนและในการกู้นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับความต้องการ ของสมาชิกในการกู้เงินด้วย แต่ในเงื่อนไขของการกู้นั้นจะต้องอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้วย และถ้าในเดือนไหนมีเงินเหลือจากการกู้คณะกรรมการก็จะนำเงินที่ เหลือไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน และถ้าในเดือนไหนสมาชิกมีความต้องการในการกู้เงินมาก คณะกรรมการก็จะไปเบิกเงินนั้นออกมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิก

นอกจากนี้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการสมาชิกให้ความร่วมมือ มีกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติ ทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในเรื่องของสวัสดิการ การปันผลกำไรจากดอกเบียเงินกู้ให้สมาชิก สมาชิกมีเงินออมน้อยก็จะได้รับเงินปันผลน้อย แต่ถ้าสมาชิกมีเงินออมมากก็จะได้รับเงินปันผลมาก เพราะสมาชิกทุกคนของกลุ่มออมทรัพย์เป็นเจ้าของผลประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์แบ่งกันไปตามคนเขาหุ้น ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งการปล่อยกู้เงินก็จะยึดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเพราะสมาชิกเป็นคนกำหนดร่วมกัน

“คณะกรรมการทุกคนร่วมกันพิจารณาด้านการเงิน หลักการกู้ จะให้กู้ตามสัดส่วนของเงิน สัจจะ และอาชีพของสมาชิกแต่ละคน” (ผกามาลย์ จันทร์มีชัย 2552)

“เงินที่ได้จากการฝากเงินสัจจะคณะกรรมการก็จะนำมาปล่อยกู้หมดเลย หรือจะเป็นการกู้เพื่อ ด้บความเดือดร้อนของสมาชิกกลุ่มก็ได้ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม บ้านพัง การกู้คณะกรรมการก็จะ พิจารณาการกู้ตามการส่งเงินสัจจะและอาชีพ” (น้อม ทับทิม 2552)

“จะมีการให้สมาชิกยื่นเรื่องกู้เงินได้ในทุกวันที่ 5 ของเดือน และในวันนั้นก็จะมีสมาชิกมา ยื่นเรื่องขอกู้จากคณะกรรมการ และในวันที่ 9 ของเดือน คณะกรรมการก็จะมีการประชุมกันเพื่อ พิจารณาการกู้เงินของสมาชิกเพื่อดูถึงความเหมาะสมและความสามารถในการส่งเงินคืนให้แก่กลุ่ม ” (ใส ป้อมฤทธิ์ 2552)

“ในการดำเนินงานด้านการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนนั้น คณะกรรมการจะยึดกฎระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เป็นสำคัญ และทุกคนจะต้องได้รับผลประโยชน์ ร่วมกัน ในอดีตจนถึงปัจจุบันในเรื่องของเงินคณะกรรมการก็ยังไม่ค่อยมีข้อผิดพลาดอะไรที่ร้ายแรง จึงทำให้ชาวบ้านมีความไว้วางใจ และเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มกัน” (สุนทร ชาริรัชต์ 2552)

5.1 คุณสมบัติของผู้กู้

1. เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. มีภูมิลำเนาอยู่ใน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. ต้องมีเงินฝากอยู่กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

“ในการกู้ของสมาชิกจะมีการตรวจสอบและพิจารณาการกู้เงิน เช่น ผู้กู้เคยมีการกู้ยืมเงินมาก่อนหรือไม่ เมื่อกู้แล้วมีการส่งคืนเงินอย่างไร สม่ำเสมอมากแค่ไหน ประกอบอาชีพอะไร เพราะ

จะต้องดูว่าผู้มีความสามารถในการส่งคืนเงินหรือไม่ โดยจะให้โอกาสในการกู้ยืมเงินอย่างใกล้ชิด
กัน” (ชนภาค รัชชอุคม โชค 2552)

“เวลาการกู้ยืมเงินคณะกรรมการก็จะพิจารณาให้ผู้ดี ยุติธรรมดี เพราะเขาให้โอกาสทุกคน
อย่างสม่ำเสมอ แล้วพอถึงเวลาต้องส่งคืนเงินผู้ก็ต้องมาส่งคืนเงินให้ตรงตามเวลา เพราะเมื่อถ้าเวลาขอ
กู้ก็คณะกรรมการก็จะพิจารณาให้เรากู้ยืมเงินอีกได้” (สุภา เกษมจิตต์ 2552)

“ในการกู้ยืมเงินของสมาชิกนั้น นอกจากจะต้องใช้สัดส่วนและอาชีพเป็นเครื่องมือแล้วนั้น
ในการพิจารณาการกู้สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ความไว้วางใจและการให้โอกาสที่คณะกรรมการให้แก่
สมาชิกในการกู้ เมื่อคณะกรรมการให้โอกาสในการกู้แล้วนั้นสมาชิกก็ควรยึดถือ วัน/เวลา ในการคืน
เงินอย่างเคร่งครัด” (ธีระ คล้ายจันทร์พงษ์ 2552)

5.2 ประเภทของการกู้

1. การพัฒนาอาชีพ การกู้เงินจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อไปพัฒนาอาชีพ
สมาชิกจะกู้เงินไปเพื่อพัฒนาอาชีพ เช่น กู้เงินไปเพื่อขยายที่ทำนาเพิ่ม หรือกู้เงินไปเพื่อขยายบ่อปลุก
บัว
2. การสร้างงาน คือ เมื่อสมาชิกมีการกู้เงินออกไปจากกลุ่มแล้วนั้น สมาชิกจะนำเงิน
ที่กู้ออกไปสร้างงานสร้างอาชีพขึ้นในครอบครัว เป็นการส่งเสริมการประกอบและคุณภาพชีวิตของ
สมาชิกให้ดีและมีคุณภาพ
3. ลดรายจ่าย คือ การกู้เงินจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อเป็นการลดรายจ่ายนั้น สมาชิกจะ
นำเงินที่กู้ไปใช้จ่ายภายในครอบครัว และอาจจะนำไปสร้างอาชีพด้วยก็ได้ เพื่อเป็นการลดรายจ่าย
ภายในครอบครัวลงอีกทางหนึ่ง
4. บรรเทาสาธารณภัย คือ คณะกรรมการจะปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกก็เมื่อสมาชิก
ต้องการที่จะกู้เงินไปเพื่อบรรเทาสาธารณภัย เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ซึ่งในการกู้เงินไปบรรเทาสาธารณ
ภัยของสมาชิกนั้นคณะกรรมการจะไม่คิดดอกเบี้ยแก่สมาชิกเลยเพราะถือว่าเป็นการช่วยเหลือซึ่งกัน
และกัน

“เงินที่ได้รับจากเงินสงจะนั้น จะนำมาปล่อยกู้หมดเลย หรือจะเป็นการกู้เพื่อดับความ
เดือดร้อน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ บ้านพัง เป็นการบรรเทาสาธารณภัยภายในชุมชนอีกทางหนึ่ง ” (นิยม
ทับทิม 2552)

“การกู้ยืมเงินของสมาชิกถือได้ว่า เป็นการช่วยเหลือเรื่องการประกอบอาชีพของชาวบ้าน
เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพของตนเองเกิดการ
หมุนเวียนของเงิน” (จุฑามาศ สมบูรณ์ 2552)

“ในการปล่อยกู้เงินของกลุ่มออมทรัพย์แล้วมีการกู้มาเพื่อเอามาทำบัว และเลี้ยงครอบครัว และยังมีการฝากออมด้วย แต่การขอกู้ยืมเงินจากกลุ่ม การขอกู้ก็จะเกิดผลดี คือ การกู้จะมีการเก็บดอกเบี้ยที่ต่ำ” (พิทักษ์เกษมจิตต์ 2552)

6. การบริหารกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนใช้หลักการในการบริหารกลุ่มตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สมาชิกทุกคนจะเป็นคนร่วมกันจัดตั้งขึ้น เพียงแต่ระเบียบข้อบังคับนั้นจะต้องเป็นไปตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน การจะเกิดกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมาสักกลุ่มหนึ่งนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายในปัจจุบัน เพราะในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นทุนเป็นเรื่องที่สำคัญ คณะกรรมการจึงต้องบอกกับสมาชิกอยู่เป็นประจำว่า สัจจะก่อให้เกิดทุน และอดทนหน่อยก่อให้เกิดทุน การอดทนจะทำให้มีเงินออมมากขึ้นและถ้าอดทนนานๆ ก็จะมีเงินเก็บ เมื่อเสร็จแล้วก็ต้องชวนเพื่อนหรือคนที่รู้จักมาอดทนให้เหมือนเรา การทำเช่นนี้จะเป็นหนทางที่ทำให้เกิดกลุ่ม นั่นคือ กลุ่มออมทรัพย์ เงินก็ไม่ไปไหนมีสัจจะต่อกันว่ากู้ไปแล้วจะคืนกลุ่มเมื่อไหร่ เท่าไหร่ คิดถึงเพื่อนที่เขารออยู่ แม้กลุ่มจะมีเกณฑ์ไว้ว่า มีน้ำใจต่อเพื่อนที่รออยู่ต้องมีสัจจะ จริยธรรม คุณธรรม ต่อเพื่อนที่เขารออยู่ ถ้าสมาชิกกลุ่มตระหนักถึงจริยธรรม คุณธรรมกัน การบริหารกลุ่มก็จะคงอยู่รอดได้ตลอดไป

ในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์นอกจากสมาชิกกลุ่มต้องมีสัจจะ จริยธรรมและคุณธรรมแล้วนั้น ถ้ากลุ่มจะประสบความสำเร็จและสามารถดำเนินงานต่อไปได้นั้น ไม่ใช่แต่ตัวสมาชิกเท่านั้น คณะกรรมการก็ต้องมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการบริหารงาน คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ในการปฏิบัติและดำเนินงาน ซึ่งในการทำงานก็ต้องมีความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจ ซึ่งในการบริหารกลุ่มแล้วประสบความสำเร็จก็เพราะสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและคณะกรรมการมีการทำงานร่วมกันมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน กลุ่มจึงประสบความสำเร็จ

“กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน แม้ว่าจะเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เจริญเติบโตมากนักแต่ก็นับว่ากลุ่มได้ผ่านจุดจุดนั้นมาแล้ว เพราะในปัจจุบันสมาชิกกลุ่มมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จึงแสดงให้เห็นว่าการทำงานของคณะกรรมการเป็นที่ไว้วางใจได้” (ธีระ คล้ายจันทร์พงษ์ 2552)

“ในการบริหารกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสำเร็จนั้นจะต้องยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ซึ่งคณะกรรมการจะเน้นย้ำในเรื่องนี้อยู่เสมอ และในการออมเงินเข้ากับกลุ่มออมทรัพย์จะต้องมีความอดทนและความไว้วางใจในการทำงานกับคณะกรรมการด้วย” (อารีวรรณ คำกรองแก้ว 2552)

“คณะกรรมการจะสร้างความเชื่อถือให้กับสมาชิก โดยที่คณะกรรมการทุกคนทำงานจริง มีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ การบริหารงานเพื่อให้กลุ่มเกิดความอยู่รอด โดยกลุ่มจะมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กลุ่มได้ตั้งเอาไว้ ซึ่งกฎระเบียบข้อบังคับเหล่านี้จะถูกพิจารณาจากคณะกรรมการแล้ว” (สุภาเกษมจิตต์ 2552)

“พยายามสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิก สร้างความเชื่อมั่นว่ากลุ่มออมทรัพย์นั้นเมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกแล้วนั้นคืออย่างไร” (ผกามาลย์ จันทร์มีชัย 2552)

การบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งในการบริหารงานกลุ่มก็จะมีการควบคุมการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อให้การทำงานเกิดประสบความสำเร็จ ดังนี้

การควบคุมการบริหารงาน

ในการบริหารงานจะนับรวมตั้งแต่การบริหารนโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารคน การบริหารเงิน การบริหารกลุ่ม ซึ่งจะต้องมีการป้องกันตรวจตรา การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน การวางมาตรการหรือแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ตามที่กรรมการและสมาชิกได้กำหนดไว้เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน การควบคุมการทำงานไม่ใช่การจับผิด หากแต่จะเป็นการช่วยให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นอกจากนี้ยังเป็นการคอยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและเพื่อเป็นการไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานต้องมีความล่าช้า หรือหยุดลง การควบคุมการทำงานจึงเป็นการดูแลการปฏิบัติงานให้สามารถดำเนินไปตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้ การควบคุมการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะมีคณะกรรมการรับผิดชอบและดำเนินการดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน จะมีคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 คน ซึ่งจะมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบเงินสดในบัญชีการเงินของกลุ่ม และติดตามดูแลการใช้เงินของสมาชิกที่ทำการกู้ไปให้เกิดประโยชน์และตรวจตราความเป็นไปได้ของสมาชิกในเรื่องของการลงทุน และดูแลตรวจตราการทำงานของคณะกรรมการเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจสอบการทำบัญชี และเอกสารการเงินทุกประเภทตลอดจนรับฟังและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ของสมาชิกเป็นต้น จึงนับได้ว่าการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าคณะกรรมการบริหารงานด้านอื่นๆ

ในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ประสบผลสำเร็จนั้น นอกจากจะต้องอาศัย การควบคุมการบริหารงาน คณะกรรมการตรวจสอบแล้วนั้น การบริหารงานของกลุ่มเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและความสำเร็จก็จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและสมาชิกด้วยกัน ดังนี้

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการหรือสมาชิกกลุ่มจะให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของกลุ่มทุกครั้ง ยกตัวอย่างเช่น การประชุม สามัญประจำปี การส่งเงินสัจจะฯ นอกจากนี้ยังนวมไปถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญ ประโยชน์ซึ่งทางคณะกรรมการกลุ่มได้มีการจัดทำขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การขายหญ้าริมถนนเข้า หมู่บ้าน การเก็บขยะในบริเวณหมู่บ้านฯ ซึ่งในกิจกรรมต่างๆ ทั้งคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ซึ่งในการเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารงานของกลุ่มรวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม ยังเป็นการสร้างความ เข้มแข็งให้กับกลุ่ม เพราะในการเข้ามามีส่วนร่วมและเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมสมาชิกจะเกิดปฏิสัมพันธ์ เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องครอบครัว อาชีพ หรือแม้แต่ ประสบการณ์ที่เคยไปพบเจอมา ซึ่งในที่สุดในการมีส่วนร่วมของสมาชิก จะทำให้เกิดความคิดว่า กลุ่ม เป็นของส่วนรวมซึ่งทุกคนจะต้องมีส่วนช่วยในการทำให้กลุ่มเกิดความสำเร็จและก้าวหน้าต่อไปได้

“เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาชุมชน คือ ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข ไม่ใช่อยู่ดีกินดีแต่อยู่ดีมี สุข สอนให้คนรู้จักการพึ่งตนเอง มีการแบ่งงานกันทำ แบ่งอำนาจหน้าที่ ซึ่งสุดท้ายแล้ว คือ การจัดสติ ใจร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน ต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ประชาชนมีศักยภาพในการบริหาร จัดการและสามารถพึ่งตนเองได้” (สุนทร ธารีรัตน์ 2552)

“การมีส่วนร่วมก็เข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม การประชุมของคณะกรรมการทุกๆ วันที่ 9 ของเดือน และเข้าร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของกลุ่ม โดยจะทำการในวันสำคัญๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ สมาชิกคนไหนว่างก็มาเข้าร่วมกันทำ” (นิม ทับทิม 2552)

“เวลาที่มีการนัดประชุมประจำปีทุกๆ ครั้ง ทางกลุ่มจะมีการจัดเลี้ยงอาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยว คน ในกลุ่มก็จะมาช่วยเหลือกันทำให้คนได้เจอกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้สึกซึ่งกันและกัน ทำ ให้สมาชิกเกิดแรงดึงดูดที่ดีในการเข้ามาร่วมกิจกรรมของกลุ่ม” (ใส ป้อมฤทธิ์ 2552)

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดตั้งองค์กร

การตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ

จากการรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนาและการสัมภาษณ์กับคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนทั้ง 8 คน ทำให้ได้ข้อมูลว่า ก่อนที่จะมีการตัดสินใจใดๆ ในการดำเนินการ คณะกรรมการจะต้องมีการปรึกษาหารือกันก่อนเสมอซึ่ง คณะกรรมการและสมาชิกจะใช้วันที่ 5 ของเดือนซึ่งเป็นที่สมาชิกและคณะกรรมการจะต้องมาส่งเงินมัดจำที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน แต่ถึงอย่างไรในการตัดสินใจครั้งสุดท้าย ก่อนการนำไปปฏิบัติหรือดำเนินการ ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะต้องมีการตัดสินใจที่แน่นอนก่อนเสมอ ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารงานทั้งหมดจะมีความยอมรับนับถือในความสามารถ ประสบการณ์ อุดมการณ์ และความรอบรู้ของประธานกลุ่ม ซึ่งคณะกรรมการและสมาชิกไม่ได้เห็นว่าเป็นการกุมอำนาจแต่อย่างใด ซึ่งในการดำเนินงานจะต้องคำนึงถึง ผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นสำคัญ

การสื่อสารในการบริหารงาน

การติดต่อสื่อสารกับสมาชิกและคณะกรรมการนับเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในที่นี้จะเห็นว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนมีการสื่อสารในการบริหารงานที่ดี เนื่องจากในหมู่บ้านมีศูนย์กระจายเสียงตามสายไว้ทั่วหมู่บ้าน เนื่องจากสภาพพื้นที่ในหมู่บ้านไม่ได้ใหญ่โตหรือกว้างขวางมากนักทำให้การเดินทางไปบอกข่าวแก่สมาชิกเป็นไปได้โดยง่ายเพราะเมื่อมีข้อมูลข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ให้กับสมาชิกกลุ่มทราบ ก็สามารถจะดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลได้ในทันที ทำให้การประชุมหรือนัดหมายต่างๆสามารถดำเนินการได้ค่อนข้างรวดเร็ว และพร้อมเพียงซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินงานบริหารกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

“ในทุกๆ วันที่ 5 ของเดือน จะเป็นวันที่สมาชิกทุกคนจะต้องนำเงินมัดจำมาส่งให้กับทางกลุ่ม และในวันที่ 9 ของทุกเดือน จะเป็นวันที่คณะกรรมการจะต้องมาที่กลุ่มเพื่อประชุมพิจารณาเงินกู้ให้กับสมาชิก ซึ่งทั้งสองวันนี้ทางกลุ่มได้ระบุดายตัวทุกครั้ง ถึงแม้จะตรงกับวันหยุดหรือวันสำคัญ ก็ไม่ได้มีการเลื่อนวันใดๆ” (ชนภาค รักษาอุดมโชค 2552)

“มีการจัดกิจกรรมที่ทำให้คนในชุมชนและคนในกลุ่มมีส่วนร่วมมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ ที่กลุ่มจัดขึ้น” (วินัย ศรีสังวาลย์ 2552)

“ในการบริหารงานของกลุ่มไม่ใช่เป็นเพียงการบริหารงานของคณะกรรมการเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกเพราะทุกๆ โครงการของกลุ่มสมาชิกจะต้องมีส่วนออกความคิดเห็นประกอบอยู่ด้วยเสมอ” (สุนันท์ พักประไพ 2552)

ผลงานสำคัญของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นกลุ่มที่มีความสำเร็จและสามารถเป็นต้นแบบในการบริหารงานให้กับกลุ่มอื่นๆในอำเภอบางเลน ซึ่งมีอายุการจัดตั้งมา 8 ปี ถึงแม้ว่าการจัดตั้งกลุ่มจะมีมาเพียงระยะเวลาที่ไม่มากนักแต่มีจำนวนสมาชิก 202 คน ในปัจจุบัน ผลงานที่สำคัญในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนคือ

1. การรวมกลุ่มผู้ที่สนใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน คณะกรรมการบริหารกลุ่มสามารถชักชวนราษฎร ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ให้เห็นถึงความสำคัญและการอดออม ซึ่งปัจจุบันจะสังเกตได้จากยอดเงินที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ถึง 1,307,500 บาท (ก้นยายน 2552)

2. มีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาหมู่บ้าน ในแต่ละปีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะมีการแบ่งเงินเพื่อนำมาพัฒนาหมู่บ้าน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางรัฐบาลในการสร้างความเจริญอื่นๆ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เป็นแหล่งศึกษาดูงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอบางเลน จากการทำงานที่มีความสามัคคี การร่วมมือร่วมใจในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ซึ่งทำให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน ได้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารงานที่มีการร่วมมือร่วมใจกันของคณะกรรมการทั้งนี้จึงทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนสามารถเป็นต้นแบบในการบริหารงานจึงทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอบางเลน หรือนอกอำเภอ ได้เข้ามาศึกษาดูงานถึงลักษณะการบริหารงานรวมไปถึงความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่างๆของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอีกด้วย

4. ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านรู้จักการใช้เงินและรู้จักการออม จากผลพวงในอดีตประชาชนในหมู่บ้านบางเลนเมื่อมีการประกอบอาชีพแล้วได้เงินมาก็จะนำเงินนั้นทั้งหมดไม่มีการวางแผนการออมเงินไว้ใช้ในอนาคต ดังนั้นเมื่อมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น ประชาชนในหมู่บ้านที่ได้เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลที่ตามมาคือสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีนิสัยรักการออมมากขึ้น จึงส่งผลทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีเงินออมและเงินเก็บเพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ในเวลาที่เดือดร้อน หรือยามที่ประสบอุทกภัยได้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่สอง คือ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ผู้ศึกษาสามารถอธิบายผลจากการศึกษาได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

แม้ว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะประสบความสำเร็จเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาหรือจุดอ่อนในการดำเนินงานบางจุดที่ควรทำการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อให้กลุ่มสามารถรักษาสถานภาพของกลุ่มและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นไป จุดอ่อนของการดำเนินงานและข้อควรปรับปรุงเท่าที่ได้ข้อมูลจากคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ประกอบกับการสังเกตของผู้ศึกษา มีดังนี้

1. การทำงานของกลุ่มเกิดความผิดพลาด ซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดคณะกรรมการจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบเองทั้งหมด เช่น ในกรณีของการรวมเงินแล้วปรากฏว่ายอดเงินขาดไม่ครบตามบัญชี ซึ่งคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะเป็นผู้รับผิดชอบและขาดใช้ในส่วนที่ขาดเอง ซึ่งในความผิดพลาดของการทำงานที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์มีงานและเอกสารที่ต้องทำจำนวนมากจึงทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้ในการทำงาน แต่ในหลักของความเป็นจริง การบริหารงานการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นถ้าการทำงานของคณะกรรมการเกิดความผิดพลาด ทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในความผิดนั้น เพราะกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักรัก สามัคคี และช่วยเหลือกัน ในยามที่เดือดร้อน ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ได้มีการเสนอแนวทางที่จะแก้ไขในเรื่องนี้คือ ควรจะมีคณะกรรมการคนอื่นเข้ามาช่วยในการเก็บเงิน รวมทั้งการคิดคำนวณต่างๆ เพราะในปัจจุบันสมาชิกกลุ่มมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในการทำงานคณะกรรมการจึงสามารถเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ (ศกามาถย์ จันทรมัชชัย 2552)

2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะมีการปล่อยกู้เงินให้แก่สมาชิกเมื่อสมาชิกเกิดความเดือดร้อน แต่ปัญหาในการปล่อยกู้ของคณะกรรมการ คือ เมื่อสมาชิกมีการกู้เงินออกไปแล้วสมาชิกจะไม่นำเงินมาคืนตามกำหนด จึงทำให้เงินที่สมาชิกกู้ออกไปอาจจะกลายเป็นหนี้สูญ ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีการให้โอกาสแก่สมาชิกที่จะนำเงินมาคืนกับกลุ่ม โดยที่คณะกรรมการจะยื่นข้อเสนอให้สามารถผ่อนเงินได้เป็นรายเดือนจนกว่าจะหมดหนี้ที่กู้ออกไป ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ได้มีการเสนอแนวทางที่จะแก้ไขในเรื่องนี้ คือ

2.1 คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนควรมีมาตรการและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ให้แน่ชัดกว่านี้ และในการพิจารณาอนุมัติการกู้คณะกรรมการควรเข้มงวดกับสมาชิกให้มากกว่าเดิมเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นซ้ำได้

2.2 ควรมีบทลงโทษที่แน่ชัดสำหรับสมาชิกที่กู้เงินไปแล้วไม่นำเงินมาคืน เพราะการให้โอกาสของคณะกรรมการที่มีต่อสมาชิกนั้น ทำให้สมาชิกไม่คำนึงถึงบทลงโทษที่แท้จริง

3. ความไว้วางใจที่สมาชิกมีต่อคณะกรรมการในการบริหารงาน คือ สมาชิกไม่ค่อยเข้ามาตรวจสอบเอกสารการบริหารงานของคณะกรรมการ เพราะการทำงานที่ผ่านมาไว้วางใจได้ ไม่เคยมีปัญหา ตามหลักการแล้วถือเป็นช่องทางให้คณะกรรมการทุจริตได้ ทั้งที่คณะกรรมการพร้อมที่จะให้สมาชิกเข้ามาตรวจสอบเอกสารได้ตลอดเวลา ความไว้วางใจของสมาชิกที่มีต่อคณะกรรมการที่มากจนเกินไปนั้นจะเห็นได้จาก คณะกรรมการบางคนต้องการให้มีคนอื่นเข้ามาทำงานแทนตนเองบ้าง พร้อมทั้งจะมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ แต่สมาชิกก็ไม่ยอมและให้คณะกรรมการทำงานต่อไป เพราะทำคืออยู่แล้ว ซึ่งการเข้ามาตรวจสอบเอกสารถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามาเรียนรู้การทำงานของกลุ่ม และอาจจะต้องเป็นผู้ทำงานแทนคณะกรรมการในอนาคตต่อไปได้ (นันทิมา ทับทิม 2552)

“ในการทำงานที่ผ่านมาฉันก็ไม่ค่อยมีปัญหาเท่าใดนัก ที่เคยพบมาคือ กู้ไปแล้วไม่มีเงินมาใช้กับกลุ่ม แต่เมื่อคณะกรรมการทราบเหตุผลว่าทำไมไม่นำเงินมาคืนกับกลุ่มแล้วนั้น คณะกรรมการก็จะให้โอกาสแก่สมาชิกโดยการผ่อนเงินเป็นเดือนๆ ไปจนกว่าจะหมด” (ชนภาค รักษาอุดมโชค 2552)

“การบริหารงานของกลุ่มนั้นเป็นไปได้อย่างดี ซึ่งในเรื่องของเงินนั้นไม่มีปัญหาที่จริง แต่ปัญหาที่พบคือ สมาชิกไม่ค่อยเข้ามาตรวจสอบเอกสารในการบริหารงานของคณะกรรมการและความไว้วางใจที่สมาชิกมีต่อคณะกรรมการนั้นมีมากจนเกินไป จนสมาชิกไม่ยอมเข้ามาเป็นคณะกรรมการกันบ้าง” (สุนทร ธารีรัตน์ 2552)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เลือกรศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เนื่องจากเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ก่อตั้งขึ้นแล้วประสบความสำเร็จเป็นกลุ่มแรกๆ ของอำเภอบางเลน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงลักษณะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน บ้านบางเลน หมู่ 6 เป็นหนึ่งในหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม การคมนาคมระหว่างอำเภอบางเลนและจังหวัดนครปฐมเป็นไปอย่างสะดวกสบาย มีไฟฟ้าใช้ทั้งหมู่บ้าน มีสถานพยาบาลและสิ่งสาธารณูปโภคเป็นอย่างดี มีแหล่งน้ำ 1 สาย ที่สำคัญ คือ แม่น้ำท่าจีน โดยใช้ในการทำนา อาชีพส่วนใหญ่ ทำนา ทำสวน ทำข้าวสาลี รับจ้าง และรับราชการ โทศมนาคมรวมไปถึงที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นหมู่บ้านที่มีบริการสาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ประชากรจบการศึกษาภาคบังคับหรือสูงกว่า

ประวัติการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นกลุ่มที่มีความสำเร็จและสามารถเป็นต้นแบบในการบริหารงานให้กับกลุ่มอื่นๆ ในอำเภอบางเลน ซึ่งมีอายุการจัดตั้งมา 8 ปี โดยที่ตั้งแต่มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์มา มีการบริหารงานโดย ด.ต.ธนาภาค รักขอุดมโชค ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้นำของการจัดตั้งด้วยเหตุผลที่ต้องการปลูกฝังการออมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในหมู่บ้าน โดยเลือกใช้บ้านของนางสาวผกาภรณ์ จันทร์มีชัย ทรัพย์กร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน เป็นที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัจจุบันมีสมาชิกรวม 202 คน เงินตั้งจะออมทรัพย์ 1,499,252.45 บาท ข้อมูลเมื่อ กันยายน 2552

การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

1. นโยบาย

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ประการที่สำคัญในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ขึ้นมานั้น คือ เพื่อให้สมาชิกรู้จักการวางแผนภายในครอบครัว รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่าเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น

ความสำคัญในการบริหารงานนโยบาย

เพื่อเป็นการส่งเสริมระบบการจัดการทุนของชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ ประชาชนต้องสามารถพึ่งตนเองได้โดยรวมตัวกัน ระดมเงินออมเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนของชุมชนในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ขึ้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านของเงินทุนประกอบอาชีพและใช้จ่ายในยามที่เดือดร้อน

วิธีการจัดทำนโยบาย

ซึ่งในการจัดทำนโยบายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนนั้น จะเริ่มจากการที่คณะกรรมการร่วมกับสมาชิกทุกคนของกลุ่มออมทรัพย์ทำการเสนอ นโยบายและ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นจนได้ข้อสรุปว่า นโยบายไหนได้รับความเห็นชอบก็ทำการบันทึกไว้เป็น นโยบายการบริหารประจำปี

คุณสมบัติของผู้นำ

ผู้นำในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน มีความตั้งใจในการบริหารงานเป็นอย่างดี ซึ่งคณะกรรมการชุดที่ทำงานอยู่ที่นี่ทำงานโดยยึดหลัก คุณธรรม 5 ประการ อย่างเคร่งครัด คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ ใจกว้างใจ ทำงาน อย่างมีระบบระเบียบตามแบบกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ได้กำหนดไว้

2. การวางแผน

แผนงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเป็นแผนงานที่ คณะกรรมการบริหารจัดการทำขึ้น โดย จะจัดทำเป็นกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคน พัฒนาอาชีพของสมาชิกโดยที่ให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดทุน ให้สมาชิกรู้จักการ จัดสรรเงิน โดยแบ่งเป็นเงินในการรับฝากทุกๆ เดือน และแบ่งไว้ใช้ในการประกอบอาชีพและกลุ่ม ได้จัดสรรผลกำไรในทุกๆ ปีให้กับสมาชิก โดยสมาชิกจะเกิดความพึงพอใจ และหลักสำคัญที่สุดใน การวางแผนการบริหารงานของกลุ่มจะเน้นหลักความยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตยและไม่ขัด กับหลักกฎหมายของบ้านเมือง

2.1 แนวทางปฏิบัติ

แนวทางการปฏิบัติของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน จะแบ่ง ออกเป็น การรับสมาชิก การส่งเงินสัจจะ

การรับสมาชิก

ประชาชนที่เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกได้นั้น จะต้องมิถุนีลำนานใน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยที่ตัวผู้สมัครจะต้องบรรลุนิติภาวะหรือต้อง

ได้รับคำยินยอมจากผู้ปกครองแล้วและจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
จากนั้นผู้สมัครก็จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเพื่อเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม

การส่งเงินสัจจะ

ในทุกๆ วันที่ 5 ของเดือน ทางกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน
บางเลนได้กำหนดให้เป็นวันที่สมาชิกทุกคนจะต้องมาส่งเงินสัจจะ

การเก็บรักษาเงินของกลุ่ม

การเก็บรักษาเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

คณะกรรมการจะนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน สาขาบางเลน

การปันผลประโยชน์ให้กับสมาชิกกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะจัดสรรผลประโยชน์

ให้กับสมาชิกในทุกวันที่ 5 ของเดือนมกราคมของทุกปี

2.2 แผนงานระยะต่อไป

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนยังใช้แผนงานแบบเดิมอยู่ เพราะ
คณะกรรมการในการบริหารงานส่วนใหญ่ยังคงเป็นชุดเดิม จึงทำให้แผนงานไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3. การจัดองค์กร

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนได้ใช้หลักการดำเนินงานตามแนวทาง
ของกรมพัฒนาชุมชน ใช้รูปแบบและโครงสร้างการจัดองค์กรแบบเดียวกับโครงสร้างการจัดองค์กร
ของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งจะประกอบไปด้วย คณะกรรมการ 11 คน เรียกว่าคณะกรรมการบริหารงาน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิก เลขานุการ ผู้ช่วย
เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ผู้ตรวจสอบ 3 คน ผู้ทวงหนี้ 2 คน

สมาชิกและคุณสมบัติการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

สำหรับการเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน
คณะกรรมการจะมีกฎระเบียบที่ใช้บังคับอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ซึ่งคนที่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มออม
ทรัพย์ได้นั้น จะต้องมิถุนีลำนานาในหมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นผู้ที่มี
นิสัยดีงาม เห็นชอบกับหลักการของกลุ่มออมทรัพย์ เป็นผู้พร้อมจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม
ออมทรัพย์และจะต้องมีเงินฝากสัจจะอย่างน้อย 1 หุ่น

4. การบริหารคน

การบริหารคน คนจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา เพราะในการพัฒนา
เพื่อให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการมีส่วนร่วม
มุ่งเน้นการพัฒนาคนผ่านระบบกลุ่ม พร้อมทั้งพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน มีการบริหารคนที่ประสบความสำเร็จเพราะคณะกรรมการในการบริหารงานของกลุ่มยึดถือคนเป็นศูนย์กลางในการบริหารงานและจากอดีตจนถึงปัจจุบันนี้ในการบริหารคนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนยังไม่เคยประสบกับปัญหาใดๆ เลย เพราะคณะกรรมการและสมาชิกมีความซื่อสัตย์และความเสียสละในการทำงาน

5. การบริหารเงิน

การบริหารเงินของกลุ่มออมทรัพย์จะไม่ได้นำเงินออมไปทำการผลิตหรือสร้างสิ่งก่อสร้างแต่อย่างใด แต่จะเป็นการนำเงินที่สมาชิกลำมาฝากไว้กับกลุ่มเพื่อนำไปออกกู้แก่สมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน และถ้าเดือนไหนที่มีเงินเหลือจากการกู้คณะกรรมการจะนำเงินที่เหลือไปฝากกับธนาคารออมสิน ซึ่งในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์จะต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

คุณสมบัติของผู้กู้

ผู้กู้จะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน มีภูมิลำเนาอยู่ใน หมู่ 6 บ้านบางเลน และจะต้องมีเงินฝากอยู่กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ประเภทของการกู้

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน มีการแบ่งประเภทของการกู้ออกเป็น 4 ประเภท คือ 1. กู้เพื่อนำเงินไปพัฒนาอาชีพ 2. กู้เพื่อนำเงินไปสร้างงานส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น 3. กู้เพื่อลดรายจ่าย 4. กู้เพื่อนำเงินไปบรรเทาสาธารณภัย เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ บ้านพัง

6. การบริหารกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ใช้หลักในการบริหารกลุ่มตาม

กฎระเบียบข้อบังคับของกรมการพัฒนาชุมชน ในการบริหารกลุ่มนอกจากสมาชิกกลุ่มจะต้องมีสำนึก จริยธรรมและคุณธรรมแล้วนั้น ถ้ากลุ่มจะประสบความสำเร็จและสามารถดำเนินงานต่อไปได้จะต้องประกอบไปด้วยคณะกรรมการและสมาชิก เพราะในการบริหารงานคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะต้องยึดหลักคุณธรรม 5 ประการในการบริหารงาน

การควบคุมการบริหารงาน

การควบคุมการทำงานไม่ใช่เป็นการจับผิด หากแต่เป็นการช่วยให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และเพื่อคอยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้สามารถดำเนินไปในขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

คณะกรรมการการตรวจสอบ

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะมีคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 คน ซึ่งจะมีหน้าที่ในการบริหารงานด้านการตรวจสอบเงินสดในบัญชีของกลุ่มติดตามและดูแลการใช้เงินของสมาชิก

ผลงานสำคัญของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ผลงานที่สำคัญในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน คือ เป็นการรวมกลุ่มผู้ที่สนใจให้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกรู้จักความสำคัญของการออม มีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นแหล่งศึกษาดูงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอบางเลน และทำให้ประชาชนมีนิสัยรู้จักการออม

7. การมีส่วนร่วม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการหรือสมาชิกกลุ่มจะให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของกลุ่มทุกครั้ง ซึ่งในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของกลุ่มรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอีกด้วย

- การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดตั้งองค์กร

คณะกรรมการจะต้องมีการปรึกษาหารือกันก่อนเสมอ ซึ่งประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนก็ต้องมีการตัดสินใจที่เด็ดขาด อีกทั้ง คณะกรรมการทั้งหมดก็ต้องยอมรับในความสามารภและความรอบรู้ของประธานกลุ่มด้วย

- การสื่อสารในการบริหารงาน

ในหมู่ 6 บ้านบางเลน จะมีศูนย์กระจายเสียงตามสายไว้ทั่วหมู่บ้าน เพราะจะทำให้เป็นการง่ายในการแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและสมาชิกทราบ

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

แม้ว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนจะประสบความสำเร็จเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาหรือจุดอ่อนในการดำเนินงานบางจุดที่ควรทำการแก้ไขหรือปรับปรุง คือ การทำงานของกลุ่มก็ยังคงเกิดความผิดพลาดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การรวมเงินแล้วปรากฏว่ายอดเงินขาดไม่ครบตามบัญชี ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคณะกรรมการจะเป็นผู้รับผิดชอบ และสมาชิกมีการกู้เงินออกไปแล้ว สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ก็ไม่นำเงินมาคืนตามกำหนด จึงทำให้เงินที่สมาชิกกู้ออกไปอาจจะกลายเป็นหนี้สูญ แต่คณะกรรมการก็มีการผ่อนผันโดยให้เป็นการผ่อนส่งเป็นเดือนๆ ไป และนอกจากนี้ ปัญหาที่พบอีกอย่างหนึ่งในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน คือ สมาชิกมีความไว้วางใจต่อการบริหารงานของคณะกรรมการมากเกินไป ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในการแก้ไขปัญหการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนนั้น คณะกรรมการและสมาชิกจะต้องร่วมมือร่วมใจกันในการแก้ไขปัญหา และจุดอ่อนของกลุ่ม เพราะความร่วมมือร่วมใจก็จะทำให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งได้ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

1.1 ควรจะมีคณะกรรมการคนอื่นเข้ามาช่วยในการเก็บเงิน รวมทั้งการคิดคำนวณต่างๆ เพราะในปัจจุบันสมาชิกกลุ่มมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ คณะกรรมการก็จะมีภาระงานที่เป็นเอกสารในความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้น ในการทำงานของคณะกรรมการก็สามารถเกิดความผิดพลาดขึ้นได้

1.2 คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนควรมีมาตรการและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ให้แน่ชัดกว่านี้ และในการพิจารณาอนุมัติการกู้คณะกรรมการควรเข้มงวดกับสมาชิกให้มากกว่าเดิมเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นซ้ำได้

1.3 ควรมีบทลงโทษที่แน่ชัดสำหรับสมาชิกที่กู้เงินไปแล้วไม่นำเงินมาคืน เพราะการให้โอกาสของคณะกรรมการที่มีต่อสมาชิกนั้น ทำให้สมาชิกไม่คำนึงถึงบทลงโทษที่แท้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัย การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน เปรียบเทียบกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอื่นๆ ในด้านต่างๆ เช่น การบริหารงาน ผลการดำเนินงาน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน ในประเด็นอื่นๆ ให้กว้างยิ่งขึ้น เช่น ปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน และการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างไร

2.3 ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของความสำเร็จ

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาชุมชน กลุ่มออมทรัพย์กับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ, 2538.
- กรองกาญจน์ กาญจนวิบูลย์ . “การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- กำพล ฉวีภักดิ์ และคณะ . “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ และอุปสรรคในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านทุ่งไส” รายงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่น, 2548.
- กิ่งแก้ว อินหว่าง และ วีรศักดิ์ อนันตมงคล . รายงานผลการวิจัยเรื่องดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาชุมชน, 2532.
- คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ สถาบัน OPINION (2544). ความรู้ทั่วไปทางบริหารธุรกิจแนว GMAT. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์
- จรรย์ พุเต็มวงศ์ . “กระบวนการทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. ทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: อักษรไทย, 2544.
- ฉลอง ภิรมรัตน์. กระบวนการกลุ่ม. กูเกิด: วิทยาลัยครูกูเกิด, 2521.
- เฉลียว บุรีภักดิ์. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ชุดวิจัยชุมชนตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2545.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาสังคมกับประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ, 2539.
- ณรงค์ เส็งประชา. กลุ่มธุรกิจพื้นฐานกับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2543.
- ดิเรก สาระวดี. องค์กรชุมชนกลไกเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ: บริษัทแปลน พรินท์ติ้ง จำกัด, 2540.
- ทัศนัย พริยาสัยสันติ . “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสถาบันชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทุ่งมน จังหวัดสุรินทร์ ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ, 2527.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- ธีรยุทธ บุญมี. ประชาสังคม. กรุงเทพฯ: วิทยุชน จำกัด, 2547.
- นิตยา ธนปราดเปรื่อง . “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร , 2540.

- ประหยัด ปัญญาณี . “การวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกูฟิงค์” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง) , 2549.
- ปรีดี โชติช่วง . “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กระบวนการสะสมทุนโดยชุมชน”. วารสารพัฒนาชุมชน , 2544.
- พรณี ธรรมโชติ . “ปัจจัยบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535.
- พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- ไพบูรณ์ ช่างเรียน . วิทยาการจัดการและพฤติกรรมบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- มนตรี ปานกล้า . “เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดลำปาง ” การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, 2542.
- ยุกติ มุกดาวิจิตร. แนวคิดการพัฒนา. กรุงเทพฯ.: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี . การพัฒนาชนบทแบบผสมผสาน แนวคิดทฤษฎีและทางปฏิบัติในการพัฒนาประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2540.
- รัตนา สายคณิต. พัฒนาเศรษฐกิจขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- วินิจ เกตุขำ และ คมเพชร ฉัตรสุกกุล. กระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2522.
- วิรัช สงวนวงษ์วาน. องค์การและการจัดการ, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมส พับลิชซิ่ง, 2521.
- วิไล รอดถาวร . “ประสิทธิผลการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, 2546.
- ศิริวัฒน์ เกียรติธรรม . “การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านห้วยฝ้าย ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ” ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- สวัสดิ์ เพชรโชติวงศ์. การบริหารและพฤติกรรมองค์การ. ประจวบคีรีขันธ์: เสียงประจวบ, 2549
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2544.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2526.
- เสนาะ ดิยาวี. หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. ประชาสังคม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2536.

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง . การพัฒนาบุคคล กลุ่ม และชุมชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

อำพร แก้วหนู. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการออม. กรุงเทพฯ 2539.

อุทัย บุญประเสริฐ . กลุ่มสัมพันธ์และการบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสัมภาษณ์
เรื่อง การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน
หมู่ 6 ต.บางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-นามสกุล.....

ที่อยู่.....

อายุ.....ปี ตำแหน่งในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....

อาชีพ.....

ระดับการศึกษา.....

2. ลักษณะการบริหาร

2.1 การบริหารงาน

- นโยบาย

.....

.....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ระเบียบข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ภาคผนวก ค

ภาพที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

อาคารที่ตั้ง สถานที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลนฯ

สมุดสัจจะสะสม กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน

การส่งเงินสัจจะสะสมของสมาชิก วันที่ 5 ธันวาคม 2552
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบางเลน หมู่ 6 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม